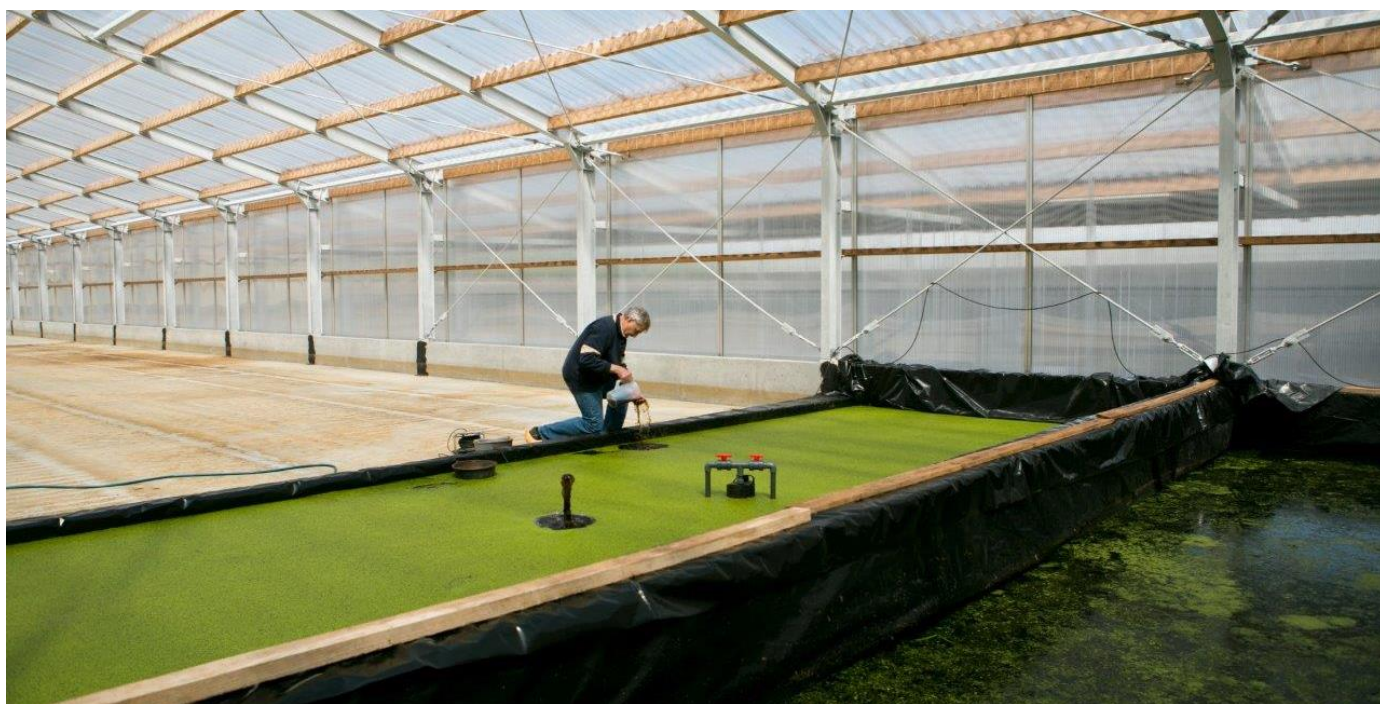

Policy Research Corporation

MANAGEMENT SOLUTIONS FOR COMPANIES AND GOVERNMENTS

Onderzoek efficiencyverbetering van de fiscale regelingen MIA en VAMIL

Eindrapport – 8 februari 2016

In opdracht van:
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

INHOUDSOPGAVE

I. INLEIDING	1
II. ONDERZOEKSAANPAK.....	3
III. HUIDIGE SITUATIE MIA/VAMIL-REGELINGEN	5
III.1. WERKING VAN DE HUIDIGE REGELINGEN	5
III.2. ONTWIKKELINGEN IN AANTAL MELDINGEN, INVESTERINGEN EN BUDGET	12
III.3. TIJDSBESTEDING FISCALE REGELINGEN MIA EN VAMIL	16
IV. MOGELIJKE EFFICIENCYVERBETERINGEN IN MIA/VAMIL	18
IV.1. ONDERZOCHE VARIANTEN.....	18
IV.2. AFWEGINGSKADER.....	22
IV.3. NULVARIANT: VERBETERINGEN BINNEN HUIDIGE OPZET	23
IV.4. VARIANT 1: ALLEEN MIA (AFSCHAFFEN VAMIL).....	24
IV.5. VARIANT 2: ALLEEN VAMIL (AFSCHAFFEN MIA).....	26
IV.6. VARIANT 3: VERKLEINEN VAN DE MILIEULIJST.....	30
IV.7. VERGELIJKING VARIANTEN	32
IV.8. OMSCHRIJVING EFFECTEN VARIANT 4: SUBSIDIEVARIANT	32
V. CONCLUSIES & AANBEVELINGEN	37
BIJLAGE 1 – OVERZICHT GECONSULTEERDE PARTIJEN.....	39
BIJLAGE 2 – FINANCIËEL VOORDEEL VAMIL-REGELING	40
BIJLAGE 3 – PROCES FISCALE REGELINGEN MIA EN VAMIL	41
BIJLAGE 4 – SUGGESTIES VOOR VERBETERINGEN IN HUIDIGE REGELINGEN	47

I. INLEIDING

Aanleiding

De overheid wil investeringen in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen stimuleren met het oog op het vergemakkelijken van de marktintroductie en marktverbreding van milieuvriendelijke technieken. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) en het Ministerie van Financiën hebben via verschillende (investerings)regelingen het investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen extra aantrekkelijk gemaakt. In deze evaluatie wordt gekeken naar twee fiscale regelingen waarmee ondernemers financieel voordelig kunnen investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen. Dit zijn de Milieu Investeringsaftrek (MIA) en Willekeurige Afschrijving Milieu-Investerings (VAMIL).

Uit een ex post evaluatie van de MIA/VAMIL-regelingen in de periode 2005-2010 blijkt dat de twee regelingen qua aard van de gemelde investeringen en qua gebruikers naar elkaar toe zijn gegroeid. Slechts circa 5% van het gemelde investeringsbedrag komt uitsluitend in aanmerking voor de VAMIL, terwijl 80 à 90% van de investeringen voor beide regelingen tegelijk in aanmerking komt. Het kabinet heeft daarom de aanbeveling *'om te onderzoeken of een (procedureel) samengaan of integratie of varianten daarvan tot verdere efficiencyverbetering kunnen leiden'* in 2013 overgenomen en in een brief aan de Tweede Kamer¹ een onderzoek hiernaar toegezegd. Voorliggend rapport bevat de bevindingen van dit onderzoek.

Doel en scope van het onderzoek

In lijn met de toezegging van het kabinet is het doel van het onderzoek om te inventariseren waar efficiencyverbetering mogelijk is in de MIA/VAMIL-regelingen. Bij de identificatie van efficiencyverbeteringen zijn de volgende perspectieven in ogenschouw genomen:

- Het perspectief van de overheid in de uitvoering van de regeling door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) en de Belastingdienst;
- Het perspectief van ondernemers en ondernemingen in de zin van beperking van administratieve lasten en de ontvangen financiële prikkel bij investering in duurzame bedrijfsmiddelen.

---

¹ Brief staatssecretaris van Financiën m.b.t. 'Evaluatie EIA en MIA/VAMIL', 17 september 2013.

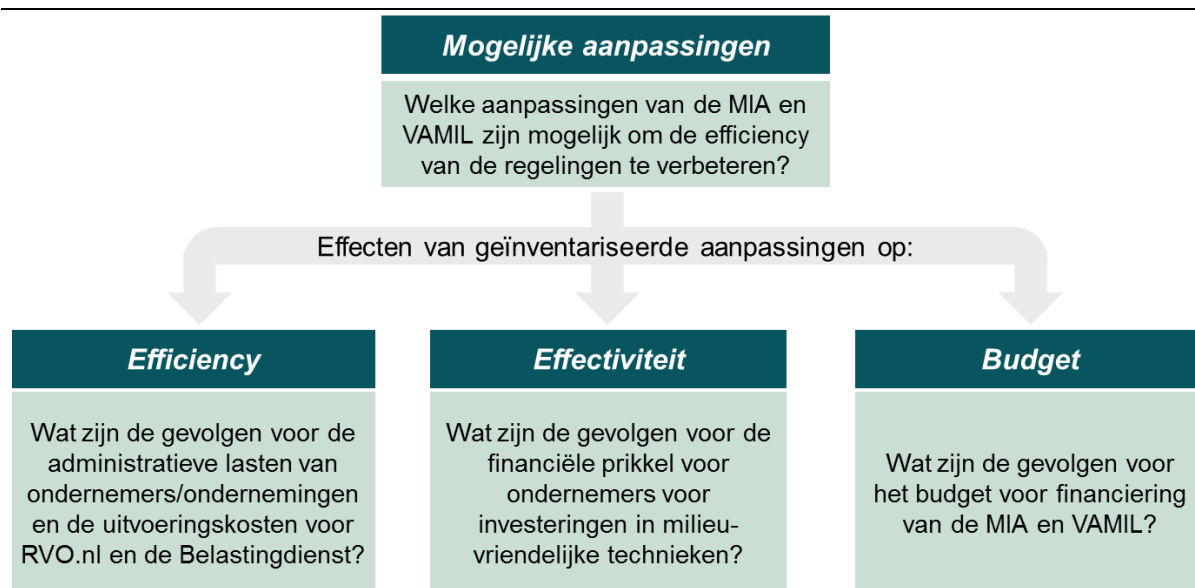
De geïdentificeerde mogelijke efficiencyverbeteringen zijn op de volgende aspecten onderzocht:

1. Efficiency: de gevolgen voor de administratieve lasten voor ondernemers/ondernemingen en de uitvoeringskosten voor RVO.nl en de Belastingdienst;
2. Effectiviteit: de gevolgen voor het verwachte gebruik van de regelingen;
3. Budget: de gevolgen voor het budget van de MIA en de VAMIL (voor zover budgetneutrale aanpassingen niet mogelijk zijn).

In Figuur 1 zijn de onderzoeksvragen weergegeven.

Figuur 1: Onderzoeksvragen

Bron: Policy Research Corporation

Structuur van de rapportage

In Hoofdstuk II wordt de aanpak van het onderzoek beschreven. Vervolgens worden in Hoofdstuk III de huidige MIA- en VAMIL-regelingen uiteengezet. Hoofdstuk IV gaat in op de onderzochte varianten en de beoordeling van deze varianten. Hoofdstuk V bevat de conclusies en aanbevelingen op basis van het onderzoek.

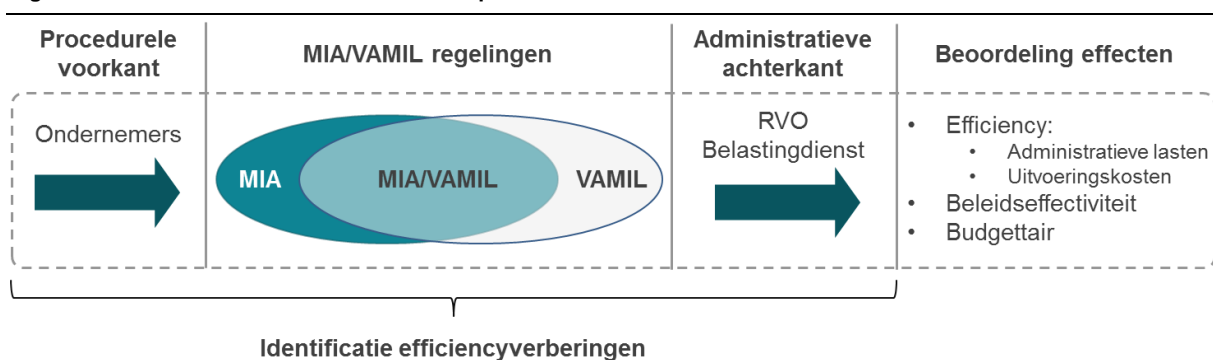
II. ONDERZOEKSAANPAK

De aanpak van het onderzoek richt zich op de identificatie van mogelijke efficiencyverbeteringen in de MIA/VAMIL-regelingen en op beoordeling van de effecten van eventuele aanpassingen in termen van:

- Uitvoeringscapaciteit voor RVO.nl en de Belastingdienst;
- Administratieve lasten voor ondernemers en ondernemingen;
- Beleidseffectiviteit;
- Benodigd budget.

De focus in de onderzoeksaanpak is weergegeven in Figuur 2.

Figuur 2: Focus in de onderzoeksaanpak

Bron: Policy Research Corporation

De aanpak van het onderzoek kent de volgende stappen:

1. Analyse van de huidige MIA/VAMIL-regelingen;
2. Identificatie van mogelijke efficiencyverbeteringen (alternatieven voor de huidige regelingen);
3. Beoordeling van varianten van de MIA/VAMIL-regelingen.

De stappen worden hieronder nader toegelicht.

Stap 1: analyse van de huidige MIA/VAMIL-regelingen

In stap 1 is op basis van een bureaustudie en werksessies bij RVO.nl en de Belastingdienst de werking van de huidige MIA/VAMIL-regelingen in kaart gebracht. Hierbij is het volgende inzichtelijk gemaakt:

- De werking van de huidige regelingen voor ondernemers;
- Ontwikkelingen in termen van meldingen, investeringen en budget in recente jaren;
- Het proces en tijdsbesteding voor aanvraag (procedurele voorkant) en verwerking (administratieve achterkant) van de regelingen.

Stap 2: identificatie van mogelijke efficiencyverbeteringen

In stap 2 zijn mogelijke efficiencyverbeteringen in de MIA/VAMIL-regelingen geïdentificeerd in de werksessies bij RVO.nl en de Belastingdienst en door middel van interviews met een selectie van ondernemers en intermediairs (zie Bijlage I voor een overzicht van de geconsulteerde partijen).

In de eerste plaats is gekeken naar efficiencyverbeteringen in de huidige opzet van de regelingen. Daarnaast is op verzoek van de betrokken stakeholders – Ministerie van IenM, Ministerie van Financiën, Ministerie van EZ, Belastingdienst en RVO.nl – in elk geval gekeken naar de varianten waarbij één van de regelingen (MIA of VAMIL) zou komen te vervallen. Tot slot zijn de werksessies bij RVO.nl en de Belastingdienst en de interviews met ondernemers en intermediairs benut om alternatieve mogelijkheden voor efficiencyverbeteringen te identificeren.

Stap 3: beoordeling van varianten van de MIA/VAMIL-regelingen

In stap 3 zijn de varianten die kunnen leiden tot efficiencyverbetering beoordeeld op verbetering van de efficiency vanuit de perspectieven van:

- RVO.nl;
- Belastingdienst;
- Ondernemers.

Efficiencyverbeteringen voor de één kunnen immers resulteren in efficiencyafname voor de ander.

Naast de efficiencyverbetering, de focus in dit onderzoek, zijn de varianten beoordeeld op hun effect op de beleidseffectiviteit en het benodigd budget voor financiering van de regelingen. De effectiviteit is beoordeeld op basis van de verwachte verandering van de financiële prikkel voor ondernemers en ondernemingen samenhangend met de verwachte investeringen in milieuvriendelijke alternatieven voor bedrijfsmiddelen². Voor wat betreft het budget is als uitgangspunt genomen dat alternatieven budget-neutraal worden doorgevoerd. Daar waar dit in verband met de fiscale uitwerking van de regelingen niet mogelijk of realistisch wordt geacht, wordt dit beschreven.

De beoordeling vanuit de verschillende perspectieven is gedaan aan de hand van de werksessies met RVO.nl en de Belastingdienst, de interviews met ondernemers en intermediairs en eigen analyse.

---

² De effectiviteit in termen van milieu-impact en de verdelingseffecten als gevolg van efficiencyverbeteringen zijn in het kader van dit onderzoek niet onderzocht. Het verdient aanbeveling om bij de overweging van veranderingen in de MIA/VAMIL regelingen deze effecten nader te onderzoeken.

III. HUIDIGE SITUATIE MIA/VAMIL-REGELINGEN

III.1. WERKING VAN DE HUIDIGE REGELINGEN

Algemeen

De MIA en VAMIL zijn fiscale regelingen om investeringen in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen te stimuleren. De VAMIL bestaat sinds 1991 en is ingesteld ter bevordering van de marktintroductie van milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen die nog niet gangbaar zijn (meestal vanwege substantiële meerkosten). De MIA is in 2000 in werking getreden en is geïntroduceerd om voor deze bedrijfsmiddelen een extra fiscale bijdrage te bieden en om milieu-investeringen in bredere zin (dus niet slechts ten tijde van marktintroductie) te stimuleren³.

De bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen voor de MIA en/of VAMIL staan vermeld op de 'Milieulijst'. De gecombineerde Milieulijst voor de MIA en VAMIL wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld en bevat verschillende codes welke bepalen of investeringen in bedrijfsmiddelen voor één of beide regelingen in aanmerking komen en welke steunpercentages (bij de MIA) worden toegekend.

Op de Milieulijst wordt met de letters A tot en met G onderscheid gemaakt naar zeven categorieën. Deze categorieën geven aan welke mate van fiscale stimulering van toepassing is op de bedrijfsmiddelen in deze categorie. In Tabel III.1 is een overzicht weergegeven van de categorieën en bijbehorende fiscale stimulering van de bedrijfsmiddelen per categorie op de Milieulijst.

---

³ Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM, 2007), Evaluatie MIA, VAMIL en Groen Beleggen 2000-2004.

Tabel III.1: Overzicht categorieën op de Milieulijst en bijbehorende fiscale stimulering

Categorie	Fiscale stimulering
A	27% MIA + VAMIL
B	13,5% MIA + VAMIL
C	Alleen VAMIL
D	Alleen 27% MIA
E	Alleen 13,5% MIA
F	36% MIA + VAMIL
G	Alleen 36% MIA

Bron: RVO.nl

Het niveau van financiële steun van de bedrijfsmiddelen wordt bepaald op basis van de beleidsdoelstellingen en kan worden beperkt door het Europees Milieusteunkader. Om het niveau van financiële steun zo aan te passen dat wordt voldaan aan enerzijds het gewenste beleid en anderzijds het Europees Milieusteunkader kan aan drie knoppen worden gedraaid:

1. de grondslag;
2. aftopping;
3. de steunpercentages (van de MIA).

De grondslag betreft het investeringsbedrag dat in aanmerking komt voor aftrek bij de MIA en/of willekeurige afschrijving bij de VAMIL. De eenvoudigste grondslag is het volledige investeringsbedrag, maar omdat investeringen vaak meer omvatten dan enkel milieuvriendelijke technieken, wordt in de praktijk vaak niet het gehele investeringsbedrag als grondslag genomen. Onder het Europees Milieusteunkader is voor de meeste milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen bovendien een subsidie toegestaan van maximaal 35% van de meerkosten van het milieuvriendelijke bedrijfsmiddel ten opzichte van conventionele alternatieven⁴⁵. De grondslag wordt daarom zo gekozen dat deze recht doet aan de milieu-investering, binnen het Europees steunkader past en tegelijkertijd werkbaar is voor ondernemers, RVO.nl en Belastingdienst. Daarnaast kan men er omwille van beleidskeuzes of het Europees steunkader voor kiezen om de grondslag procentueel af te toppen (aftopping). Zo kan bijvoorbeeld besloten worden om een procentueel of absoluut maximum te stellen aan het investeringsbedrag dat in aanmerking komt voor MIA en/of VAMIL op te nemen in de Milieulijst. Tot slot is het mogelijk om invloed uit te oefenen op de mate van financiële steun door verschillende steunpercentages te hanteren, zoals met de huidige categorieën voor de MIA gebeurt (zie Tabel III.1).

De grondslag, aftopping en steunpercentages zijn aangrijpingspunten voor het bereiken van een bepaald niveau van steun. Minder variatie in steunpercentages betekent bijvoorbeeld dat – voor gelijkblijvende steun – de grondslag en/of aftopping moeten worden aangepast. RVO.nl bekijkt op basis van een technisch-inhoudelijke analyse van de bedrijfsmiddelen die worden voorgesteld voor steun, welke grondslag, aftopping en steunpercentages mogelijk zijn.

⁴ Van Heekeren & Frima (2012) 'Evaluatie MIA en VAMIL 2005-2010'.

⁵ Op 1 januari 2016 treedt een nieuw Europees Milieusteunkader in werking. Als gevolg hiervan dienen de Milieulijst, steunpercentages, grondslagen en eventuele aftopping opnieuw te worden bekeken.

De mate van steun en daarmee de lettercategorie waarin een bedrijfsmiddel op de Milieulijst wordt ingedeeld, wordt voornamelijk bepaald op basis van beleidsdoelstellingen en de milieuvoordelen en marktpositie van de bedrijfsmiddelen. De belangrijkste factor in het bepalen van de mate van steun betreft de beleidsmatig gewenste intensiteit van de financiële prikkel. Het beleid geeft aan waar de belangrijkste aandachtspunten zitten voor het te voeren stimuleringsbeleid. De marktpositie van de bedrijfsmiddelen is de tweede belangrijke factor voor de bepaling van de fiscale stimulering. Wanneer het beleidsmatig gewenst is om een bedrijfsmiddel fiscaal te stimuleren, kan MIA zowel bij marktintroductie als marktverbreding van bedrijfsmiddelen worden toegewezen. Het toekennen van VAMIL is echter in principe slechts mogelijk bij marktintroductie. Wanneer de beleidswens om bepaalde bedrijfsmiddelen te stimuleren echter zeer groot is, kan hier van worden afgeweken⁶.

Hoewel de beleidsmatig gewenste intensiteit van de financiële prikkel en de marktpositie van bedrijfsmiddelen dus leidend zijn bij het bepalen van de mate van de fiscale stimulering, vormt het Europees Milieusteunkader een kader voor de hoogte van de steun. Dit kader bepaalt namelijk in welke mate een bedrijfsmiddel financieel gesteund mag worden, ook wanneer men beleidsmatig meer steun zou willen bieden.

In Tabel III.2 is weergegeven voor hoeveel codes, meldingen, investeringsbedragen en voordeel per categorie het Europees steunkader knellend is geweest voor bedrijfsmiddelen op de Milieulijst van 2014. Het valt op dat dit voor slechts 7 codes van bedrijfsmiddelen (4% op een totaal van 178) het geval is geweest en dat uiteindelijk 3 codes (1,7%) de Milieulijst niet gehaald hebben vanwege te lage meerkosten. Naar schatting van RVO.nl is slechts 0,1% van het totale aangevraagde investeringsbedrag van de Milieulijst afgevallen vanwege het steunkader. Volgens RVO.nl is dit het geval omdat de bedrijfsmiddelen waarvoor stimulering beleidsmatig gewenst wordt geacht, vrijwel altijd bedrijfsmiddelen zijn die grote milieuvoordelen bieden die tegen aanzienlijke meerkosten bereikt worden. Vanwege deze meerkosten is het mogelijk om deze bedrijfsmiddelen te stimuleren zonder tegen de grenzen van het steunkader aan te lopen.

---

⁶ Zoals bijvoorbeeld het geval is geweest bij zonnepanelen en (zeer) zuinige auto's.

Tabel III.2: Aantal codes, meldingen, investeringsbedragen en voordeel per categorie waarvoor het Europees Milieusteunkader beperkend is geweest voor bedrijfsmiddelen op de Milieulijst van 2014 (in € miljoen)

Categorie	Aantal codes	Aantal meldingen	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	Geclaimd MIA-voordeel	Geclaimd VAMIL-voordeel
A. 27% MIA + VAMIL	1	1	36,7	0,8	0,8
B. 13,5% MIA + VAMIL	3	139	1,7	0,1	0,1
C. Alleen VAMIL	1	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
D. Alleen 27% MIA	0	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
E. Alleen 13,5% MIA	1	727	72,5	0,6	N.v.t.
F. 36% MIA + VAMIL	1	6	0,6	0,1	Nihil
G. Alleen 36% MIA	0	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal	7	873	111,5	1,6	0,9
Afgevallen	3	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal Milieulijst 2014 (incl. niet beperkt door ESK)	178	15.012	2.008,4	81,9	35,1

Bron: RVO.nl

Samenvattend kunnen bijna alle bedrijfsmiddelen die qua milieuvordelen en meerkosten geschikt zijn voor de Milieulijst gestimuleerd worden zonder tegen de grenzen van het steunkader aan te lopen. De beleidswensen zijn leidend bij indelen van de bedrijfsmiddelen naar de lettercategorieën en bijbehorende financiële prikkel(s). De systematiek met zeven lettercategorieën, waarbij verschillende combinaties van de twee fiscale instrumenten, steunniveaus, grondslagen en aftoppingen mogelijk zijn, biedt hierbij maximaal maatwerk om elk bedrijfsmiddel de gewenste mate van fiscale stimulering te geven.

MIA-regeling

De MIA biedt een aftrekmogelijkheid van de fiscale winst. Er zijn drie verschillende steunpercentages, zijnde 13,5%, 27% of 36% van het investeringsbedrag, die de hoogte van de investeringsaftrek bepalen die van de fiscale winst afgetrokken mag worden in het jaar van ingebruikname of (indien het bedrijfsmiddel in het jaar van aanschaf nog niet in gebruik is genomen) voor zover er betaald is. De ondernemer betaalt daardoor in dat jaar als gevolg van de MIA minder belasting.

Door combinatie van de drie steunpercentages en de belastingtarieven die gelden voor ondernemers in de inkomstenbelasting (maximaal 44,7% rekening houdend met ondernemersfaciliteiten⁷) enerzijds en ondernemingen in de vennootschapsbelasting (20% of 25%) anderzijds kan het fiscaal voordeel van de MIA maximaal circa 16%⁸ van het investeringsbedrag bedragen. In Tabel III.3 is een rekenvoorbeeld weergegeven dat het fiscaal voordeel van de MIA toont. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat het voordeel van de MIA binnen één fiscaal jaar wordt geëffectueerd. In bepaalde omstandigheden kan de MIA verdeeld zijn over meerdere jaren⁹, waardoor het voordeel per jaar anders uitpakt.

⁷ Dit betreft onder andere de zelfstandigenafrek, startersaftrek en MKB-winstvrijstelling.

⁸ 36% MIA * 44,7% = 16%.

⁹ Dit is het geval bij investeringen die over meerdere jaren lopen, wanneer het bedrijfsmiddel nog niet in gebruik is genomen en nog niet volledig is betaald. De investeringsaftrek mag dan in het eerste jaar worden geclaimd voor zover het bedrijfsmiddel is betaald.

Tabel III.3: Rekenvoorbeeld MIA-regeling

Aannames	
Investeringsbedrag	€ 100.000
MIA-percentage	36%
Effectief marginaal belastingtarief (VPB)	25%

Financieel voordeel MIA-regeling	
Investeringsaftrek (= 36% * € 100.000)	€ 36.000
Financieel voordeel investeringsaftrek (= 25% * investeringsaftrek)	€ 9.000

Bron: Policy Research Corporation

In Tabel III.4 is te zien welk financieel voordeel de MIA-regeling met verschillende steunpercentages biedt voor ondernemers onder verschillende belastingtarieven.

Tabel III.4: Financieel voordeel MIA-regeling voor ondernemers onder verschillende effectieve marginale belastingtarieven en MIA-steunpercentages

MIA-steunpercentage	13,5%	27%	36%
Effectief marginaal belastingtarief			
25% (VPB)	3,4%	6,8%	9,0%
36,5% (schijf 1 inkomstenbelasting)	4,9%	9,9%	13,1%
42% (schijf 2 en 3 inkomstenbelasting)	5,7%	11,3%	15,1%
44,7% ¹⁰	6,0%	12,1%	16,1%

Bron: Policy Research Corporation

VAMIL-regeling

De VAMIL biedt de mogelijkheid 75% van de grondslag, gebaseerd op de meerkosten voor milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen, op een willekeurig moment af te schrijven. Het is daardoor mogelijk om maximaal 75% van de grondslag vervroegd, bijvoorbeeld in het jaar van aanschaf, af te schrijven in plaats van de reguliere afschrijving¹¹. De overige 25% dient wel regulier te worden afgeschreven. Door in een gewenst jaar (maximaal) 75% van de grondslag af te schrijven vermindert de fiscale winst, waardoor minder inkomstenbelasting¹² of vennootschapsbelasting¹³ betaald hoeft te worden. De VAMIL drukt in dat jaar de fiscale winst door een extra hoge afschrijving. Op een later moment is hierdoor sprake van een verminderd afschrijvingspotentieel. Op de totale belastingafdracht heeft de VAMIL

¹⁰ Dit betreft het maximaal belastingtarief voor ondernemers in de inkomstenbelasting rekening houdend met ondernemersfaciliteiten zoals de zelfstandigenafrek, startersaftrek en MKB-winstvrijstelling.

¹¹ Bij afschrijving op bedrijfsmiddelen is goed koopmansgebruik leidend voor de wijze van afschrijving. Afschrijving mag op verschillende methoden (bijvoorbeeld lineair of afschrijving op basis van gebruik of machine-uren). In de wet is echter een aantal uitzonderingen en stimuleringsmaatregelen opgenomen die willekeurige (zoals VAMIL) of afwijkende afschrijving toestaan. Zo is in Art. 3.30 Wet IB 2001 bepaald dat de afschrijving jaarlijks wordt gesteld op het gedeelte van de nog niet afgeschreven aanschaffings- of voortbrengingskosten dat aan het kalenderjaar kan worden toegerekend. De kostprijs van het bedrijfsmiddel is de basis voor de hoogte van de afschrijvingen. Voorts is in het artikel de afschrijving in zijn algemeen beperkt tot 20% van de aanschaffings- of voortbrengingskosten.

¹² ZZP'ers die als ondernemer gezien worden voor de inkomstenbelasting. Hiervoor geldt een statutair belastingtarief voor de fiscale winst van 42% tot 52% inkomstenbelasting (IB). Effectief is het belastingtarief lager als gevolg van belastingfaciliteiten.

¹³ MKB en grote bedrijven (BV's en NV's). Hiervoor geldt een marginaal belastingtarief voor de fiscale winst 20% of 25% vennootschapsbelasting (VPB).

hierdoor normaliter een nihil-effect. De VAMIL levert derhalve vooral een liquiditeits- en een rentevoordeel op, doordat het betalen van belastingen naar de toekomst kan worden verschoven.

Met name bij grote investeringsbedragen met een lange afschrijvingstermijn zoals kassen, gebouwen en grote machines bieden de liquiditeits- en rentevordelen van de VAMIL-regeling een grote financiële prikkel. Wanneer een onderneming voldoende winst maakt, kan voor deze investeringen namelijk een fors deel (maximaal 75%) van de investering in het eerste jaar na investering worden afgeschreven, terwijl dit normaal over de levensduur van het bedrijfsmiddel gespreid zou moeten worden. Dit biedt kort na de investering extra liquiditeit. Hoe hoger het investeringsbedrag en hoe langer de afschrijvingsstermijn, hoe groter het absolute verschil tussen de reguliere afschrijving en de mogelijke afschrijving van maximaal 75% op basis van de VAMIL en hoe groter dus het liquiditeits- en rentevoordeel.

In Figuur 3 en Bijlage 2 is het financieel voordeel van het gebruik van de VAMIL-regeling weergegeven. In dit voorbeeld biedt de VAMIL een liquiditeits- en rentevoordeel doordat belastingbetaling wordt uitgesteld, maar wordt in totaal evenveel belasting betaald. In dit voorbeeld is ook te zien dat het voordeel van de VAMIL groter is voor bedrijfsmiddelen met een langere afschrijvingstermijn. Zo is in dit geval het voordeel bij een bedrijfsmiddel met een afschrijvingstermijn van 5 jaar circa 1,2% van het investeringsbedrag, terwijl dit voor een bedrijfsmiddel met dezelfde waarde met een afschrijvingstermijn van 10 jaar circa 2,7% is. Hierbij is ervan uitgegaan dat 75% van de grondslag (de grondslag betreft in dit geval het volledige investeringsbedrag minus de restwaarde) in het jaar van aanschaf wordt afgeschreven en dat de onderneming ieder jaar winstgevend is.

In sommige gevallen kan de VAMIL wel worden gebruikt om de totale belastingafdracht te verminderen. Dit is het geval wanneer belastingarbitrage kan worden toegepast door de ondernemer of onderneming. Hierbij vindt de willekeurige afschrijving plaats in de jaren waarin (veel) winst wordt gemaakt, terwijl in jaren van minder winst of verlies hiervan geen of minder gebruik wordt gemaakt. Dit speelt volgens intermediairs voornamelijk voor ondernemers die inkomstenbelasting betalen, omdat de VAMIL in dit geval gebruikt kan worden om de fiscale winst in een lagere belastingschijf uit te laten komen. De willekeurige afschrijving kan namelijk in sommige gevallen zo worden toegepast dat men meerdere jaren in lagere belastingtariefschijven valt. Voor de MIA is dit niet mogelijk omdat dit een eenmalige aftrek is¹⁴.

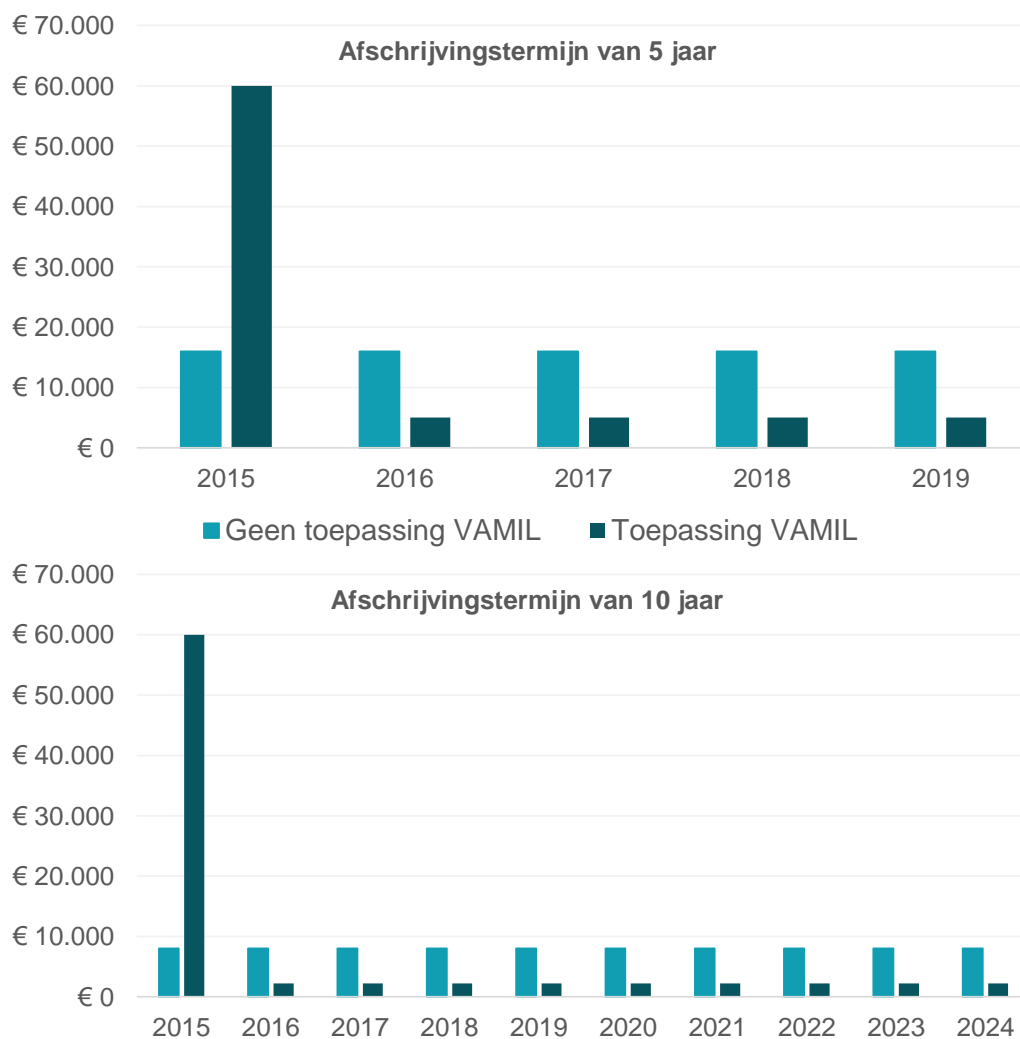
Een andere situatie waarin de VAMIL tot meer voordeel leidt dan de rente- en liquiditeitseffecten is bij toepassing van de VAMIL op gebouwen in eigen gebruik. Onder de normale afschrijvingsregels kunnen gebouwen in eigen gebruik worden afgeschreven tot een bedrag gelijk aan de helft van de WOZ-waarde. Onder de VAMIL mogen deze gebouwen echter worden afgeschreven tot de restwaarde¹⁵, waardoor meer kan worden afgeschreven en dus minder belasting hoeft te worden betaald. Dit resulteert in een financieel voordeel.

---

¹⁴ Toepassing van de MIA kan echter wel leiden tot een over meerdere jaren verrekenbaar verlies.

¹⁵ In Art. 3.30a Wet IB 2001 is de afschrijving van gebouwen beperkt tot in beginsel de WOZ-waarde (of 50% van de WOZ-waarde bij een gebouw in eigen gebruik). Op basis van art. 3.31 lid 1 (Wetsartikel met betrekking tot VAMIL) is deze beperking in de afschrijving niet van toepassing op bedrijfsmiddelen waarvoor de VAMIL wordt toegepast. Onder de VAMIL is afschrijving tot onder WOZ-waarde mogelijk.

Figuur 3: Afschrijving met en zonder gebruik van de VAMIL

Bron: Policy Research Corporation

Voor de VAMIL wordt het gemiddeld budgettair beslag voor de overheid geschat op 3% van het investeringsbedrag¹⁶. Hierbij is gerekend met een disconteringsvoet van 4%, een gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 jaar¹⁷ en de in aanmerking te nemen afschrijving. De disconteringsvoet is van belang om de contante waarde te berekenen van de belastingvoordelen en -nadelen die in de toekomst worden behaald. Voor ondernemers ligt deze disconteringsvoet over het algemeen hoger dan voor de overheid, omdat zij hogere gewogen gemiddelde kosten voor vermogen hebben dan de overheid. Hierdoor zal het financieel voordeel van de VAMIL voor ondernemers meestal hoger uitkomen dan 3%.

¹⁶ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014) 'MIA en Vamil – Jaarverslag 2013'.

¹⁷ Deze gemiddelde afschrijvingstermijn is bepaald op basis van een gezamenlijke analyse door RVO.nl en het Ministerie van Financiën.

In Tabel III.5 is een matrix weergegeven waarin de invloed van de disconteringsvoet en de afschrijvingstermijn op het rente- en liquiditeitsvoordeel dat de VAMIL biedt is weergegeven. Hierin is te zien dat de VAMIL, uitgaande van een afschrijving van 75% van de grondslag in het jaar van aanschaf, een rente- en liquiditeitsvoordeel biedt ter waarde van circa 1% tot 10% van het investeringsbedrag. Dit voordeel is echter ook afhankelijk van de waarde van de investering, de restwaarde en de financiële positie van de onderneming. Voor ondernemingen zijn met name investeringen in bedrijfsmiddelen met een lange afschrijvingstermijn interessant voor de VAMIL vanwege de toenemende financiële prikkel (zie Tabel III.5). Uitgaande van de gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 jaar (die door RVO.nl en het Ministerie van Financiën is bepaald) en een disconteringsvoet van 6% tot 8%¹⁸ komen de rente- en liquiditeitsvoordelen voor ondernemers uit op circa 3,2% tot 4,0%.

Tabel III.5: Invloed afschrijvingstermijn en disconteringsvoet op financieel voordeel VAMIL¹⁹ (als percentage van investering)

Aannames						
Investeringsbedrag						€ 100.000
Restwaarde investering						€ 20.000
Af te schrijven bedrag in jaar van aanschaf (75%)						€ 80.000
Gemiddeld effectief marginaal belastingtarief (VPB)						25%
Financieel voordeel VAMIL als percentage van investeringsbedrag						
Afschrijvingstermijn	5 jaar	10 jaar	15 jaar	20 jaar	25 jaar	30 jaar
Disconteringsvoet						
4%	1,0%	2,3%	3,4%	4,3%	5,2%	5,9%
5%	1,2%	2,7%	4,0%	5,1%	6,0%	6,8%
6%	1,5%	3,2%	4,6%	5,8%	6,8%	7,6%
7%	1,7%	3,6%	5,1%	6,4%	7,4%	8,3%
8%	1,9%	4,0%	5,6%	6,9%	8,0%	8,8%

Bron: Policy Research Corporation

III.2. ONTWIKKELINGEN IN AANTAL MELDINGEN, INVESTERINGEN EN BUDGET

De mate waarin gebruik wordt gemaakt van de MIA en VAMIL varieert door de jaren heen. In Figuur 4 is de ontwikkeling van het aantal aanvragen (exclusief het aantal aanvragen met betrekking tot zuinig en elektrisch rijden²⁰) en het totaal aangevraagd investeringsbedrag (exclusief aanmeldingen rondom zuinig en elektrisch rijden) voor de periode 2009-2013 getoond. Hierin is te zien dat het aantal aanvragen in de periode 2009-2013 varieerde tussen circa 7.000 en 13.000 aanmeldingen. Het totaal aangevraagde investeringsbedrag volgt grofweg de trend in het aantal aanvragen. In 2013 werd in totaal € 1,8 miljard aan investeringen aangevraagd.

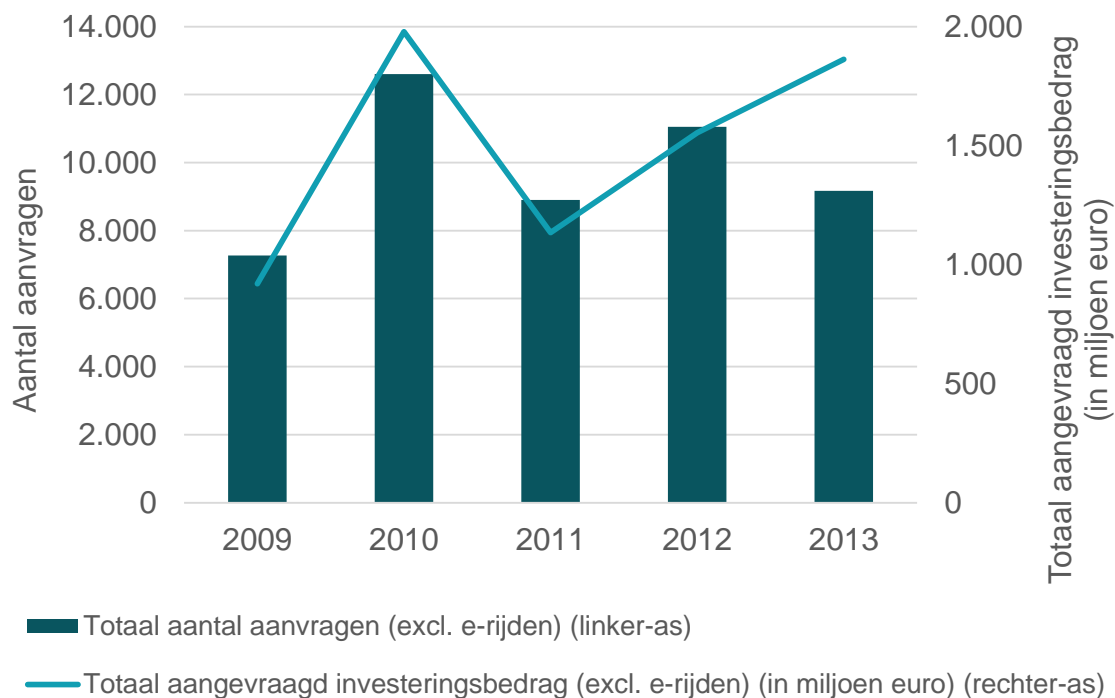
¹⁸ De disconteringsvoet is afhankelijk van het risicoprofiel van bedrijven. De minimale basisrente in de markt ligt momenteel op circa 4%. Hier bovenop is gerekend met een toeslag voor bedrijven met hogere risico's en dus hogere kredietkosten.

¹⁹ Eventueel voordeel als gevolg van belastingarbitrage is in dit voorbeeld buiten beschouwing gelaten.

²⁰ Dit betreft aanvragen van elektrisch of hybride aangedreven voertuigen en zeer zuinige personenauto's met een lage CO₂-uitstoot.

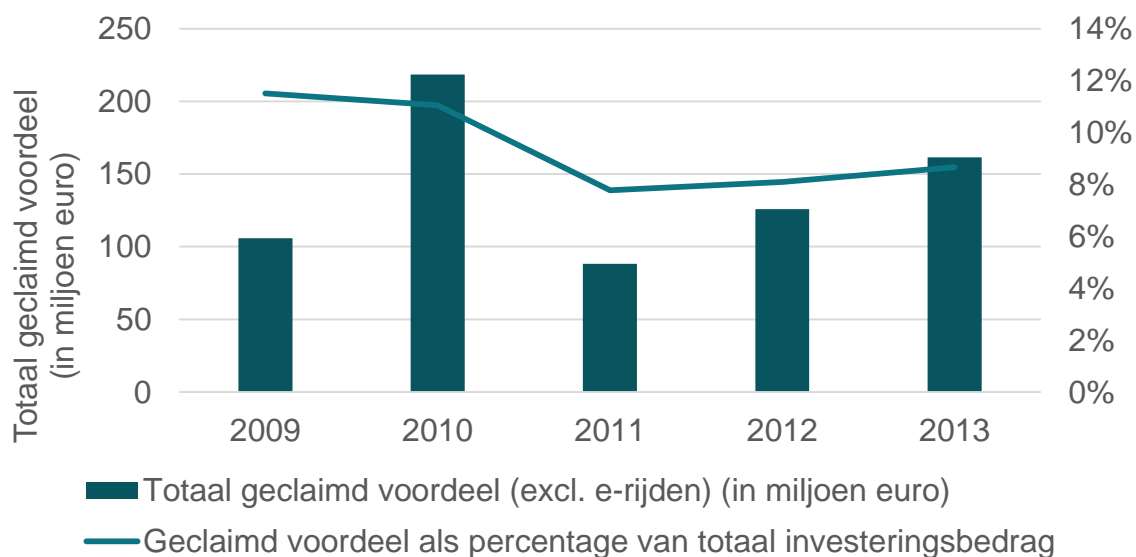
Figuur 4: Ontwikkeling aantal aanvragen en totaal aangevraagd investeringsbedrag (exclusief e-rijden) MIA/VAMIL in periode 2009-2013

Bron: RVO.nl

In Figuur 5 is de ontwikkeling in het totaal geclaimd voordeel (exclusief e-rijden) getoond voor de periode 2009-2013. Dit voordeel schommelt tussen € 88 miljoen en € 219 miljoen. Als percentage van het totaal aangemelde investeringsbedrag ligt het voordeel tussen 8% en 11,5%.

Figuur 5: Ontwikkeling totaal geclaimd voordeel MIA/VAMIL in periode 2009-2013

Bron: RVO.nl

Zoals eerder aangegeven, wordt op de Milieulijst met de letters A tot en met G onderscheid gemaakt naar zeven categorieën. In Tabel III.6 zijn voor respectievelijk de jaren 2011, 2012 en 2013 het aantal aanvragen, aangevraagd investeringsbedrag en geclaimd MIA/VAMIL-voordeel per categorie *exclusief* aanvragen op het gebied van elektrisch rijden weergegeven. Categorie A (27% MIA en VAMIL) is ieder jaar de grootste categorie zowel op basis van aantal aanvragen, investeringsbedragen en geclaimd voordeel. Categorieën B (13,5% MIA en VAMIL) en F (36% MIA en VAMIL) zijn op basis van investeringsbedragen en geclaimd voordeel in de tweede en derde grootste categorie in deze jaren. Op basis van aantal aanvragen is categorie E (alleen 13,5% MIA) in 2013 de tweede grootste categorie, maar op basis van investeringsbedragen is het de vierde en op basis van geclaimd voordeel de vijfde grootste categorie.

De top-3 lettercategorieën van de Milieulijst, zijnde A, B en F, betreffen de drie steunpercentages van de MIA met altijd samenloop met de VAMIL. Deze top 3 is voor alle drie deze jaren goed voor circa 90% tot 97% van de investeringsbedragen en circa 95% tot 98% van het geclaimde budget, waarvoor in 2013 slechts 76% van de aanvragen nodig zijn. In 2011 en 2012 was dit circa 92% tot 94% van de aanvragen. De overige lettercategorieën C, D, E en G zorgden in 2013 met 24% van de aanvragen voor slechts 10% van de investeringsbedragen en 4% van het geclaimde budget. In 2012 bevatten deze categorieën 6% van de aanvragen, 3% van het totale investeringsbedrag en circa 1,5% van het geclaimde voordeel. In 2011 waren deze categorieën goed voor 8% van het aantal aanvragen, 12% van het totale investeringsbedrag en circa 4% van het geclaimde voordeel.

Huidige situatie MIA/VAMIL-regelingen

Tabel III.6: Aantal aanvragen, aangevraagd investeringsbedrag en geclaimd MIA/VAMIL-voordeel exclusief elektrisch rijden per categorie in 2011, 2012 en 2013 (in miljoen euro)

2011

Code	Aantal aanvragen	% van totaal	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	% van totaal	Geclaimd MIA-voordeel	% van totaal	Geclaimd VAMIL-voordeel	% van totaal
A. 27% MIA + VAMIL	6.784	68,2%	692	58,6%	43	69,1%	20	63,4%
B. 13,5% MIA + VAMIL	1.137	11,4%	236	20,0%	7	11,8%	7	21,1%
C. Alleen VAMIL	670	6,7%	78	6,6%	N.v.t.	0,0%	2	7,6%
D. Alleen 27% MIA	18	0,2%	5	0,4%	Nihil	0,5%	N.v.t.	0,0%
E. Alleen 13,5% MIA	88	0,9%	55	4,7%	2	2,7%	N.v.t.	0,0%
F. 36% MIA + VAMIL	1.241	12,5%	113	9,6%	10	15,9%	2	8,0%
G. Alleen 36% MIA	5	0,1%	0	0,0%	0	0,1%	N.v.t.	0,0%
Totaal	9.943		1.180		62		31	

2012

Code	Aantal aanvragen	% van totaal	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	% van totaal	Geclaimd MIA-voordeel	% van totaal	Geclaimd VAMIL-voordeel	% van totaal
A. 27% MIA + VAMIL	7.058	64,4%	1.084	70,4%	66	59,0%	28	58,6%
B. 13,5% MIA + VAMIL	2.476	22,6%	314	20,4%	10	8,8%	8	17,5%
C. Alleen VAMIL	272	2,5%	5	0,3%	N.v.t.	0,0%	1	2,0%
D. Alleen 27% MIA	18	0,2%	2	0,1%	Nihil	0,1%	N.v.t.	0,0%
E. Alleen 13,5% MIA	334	3,0%	42	2,7%	1	1,3%	N.v.t.	0,0%
F. 36% MIA + VAMIL	802	7,3%	93	6,0%	34	30,8%	10	21,8%
G. Alleen 36% MIA	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	N.v.t.	0,0%
Totaal	10.960		1.540		111		48	

2013

Code	Aantal aanvragen	% van totaal	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	% van totaal	Geclaimd MIA-voordeel	% van totaal	Geclaimd VAMIL-voordeel	% van totaal
A. 27% MIA + VAMIL	5.774	63,0%	1.106	59,4%	73	64,6%	32	67,0%
B. 13,5% MIA + VAMIL	423	4,6%	254	13,6%	7	6,0%	6	12,8%
C. Alleen VAMIL	742	8,1%	26	1,4%	N.v.t.	0,0%	1	1,6%
D. Alleen 27% MIA	133	1,5%	6	0,3%	Nihil	0,3%	N.v.t.	0,0%
E. Alleen 13,5% MIA	1.151	12,6%	117	6,3%	3	2,6%	N.v.t.	0,0%
F. 36% MIA + VAMIL	769	8,4%	321	17,2%	27	23,8%	9	18,6%
G. Alleen 36% MIA	174	1,9%	34	1,8%	3	2,7%	N.v.t.	0,0%
Totaal	9.166		1.863		113		48	

Bron: RVO.nl

Wanneer de aanvragen op het gebied van elektrisch vervoer worden meegenomen in de cijfers van 2013, zoals te zien in Tabel III.7, nemen categorie E en F absoluut en relatief sterk toe. Categorie F (36% MIA en VAMIL) is dan de grootste categorie qua aantal aanvragen, investeringsbedrag en geclaimd voordeel. In deze categorie vielen in 2013 namelijk zowel elektrisch aangedreven voertuigen als de oplaadpunten hiervoor. In categorie E (alleen 13,5% MIA) vielen in 2013 de zeer zuinige personenauto's. Deze categorie is hier op basis van aantal aanvragen de tweede grootste categorie. Op basis van investeringsbedrag en geclaimd voordeel is dit hier de derde categorie.

Tabel III.7: Aantal aanvragen, aangevraagd investeringsbedrag en geclaimd MIA/VAMIL-voordeel inclusief elektrisch rijden per categorie in 2013 (in miljoen euro)

Code	Aantal aanvragen	% van totaal	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	% van totaal	Geclaimd MIA-voordeel	% van totaal	Geclaimd VAMIL-voordeel	% van totaal
A. 27% MIA + VAMIL	5.774	11,1%	1.106	29,6%	73	28,8%	32	38,3%
B. 13,5% MIA + VAMIL	423	0,8%	254	6,8%	7	2,7%	6	7,3%
C. Alleen VAMIL	742	1,4%	26	0,7%	N.v.t.	0,0%	1	0,9%
D. Alleen 27% MIA	133	0,3%	6	0,2%	Nihil	0,2%	N.v.t.	0,0%
E. Alleen 13,5% MIA	18.344	35,2%	618	16,5%	20	7,8%	N.v.t.	0,1%
F. 36% MIA + VAMIL	26.461	50,8%	1.695	45,3%	150	59,3%	45	53,3%
G. Alleen 36% MIA	174	0,3%	34	0,9%	3	1,2%	N.v.t.	0,0%
Totaal	52.051		3.738		254		85	

Bron: RVO.nl

III.3. TIJDSBESTEDING FISCALE REGELINGEN MIA EN VAMIL

Verschillende overheidsonderdelen zijn betrokken bij de regelingen. De ministeries van IenM en Financiën zijn verantwoordelijk voor de MIA- en de VAMIL-regeling. De Belastingdienst en RVO.nl voeren de regelingen uit, waarbij naast het ministerie van IenM ook het ministerie van EZ is betrokken bij het bepalen van welke bedrijfsmiddelen gestimuleerd worden en in welke mate. RVO.nl ondersteunt de regeling met onder andere een helpdesk, technische controles van de aangemelde investeringen, technisch inhoudelijke advisering van de Belastingdienst en de coördinatie van voorstellen voor de nieuwe Milieulijst. De Belastingdienst besluit over de toekenning van MIA en/of VAMIL. Naast overheidsonderdelen zijn ondernemers en/of intermediairs betrokken in het proces wanneer zij MIA/VAMIL aanvragen. In Bijlage 3 is het proces van aanvraag en verwerking gedetailleerd beschreven. Hieronder is voor de verschillende betrokken partijen beschreven hoeveel tijd (voor RVO.nl en Belastingdienst in FTE, voor ondernemers in tijdsbesteding per aanvraag) zij besteden aan de MIA/VAMIL.

RVO.nl

In totaal werken bij RVO.nl circa 15 FTE aan de MIA/VAMIL. Medewerkers van RVO.nl werken in clusters van categorieën bedrijfsmiddelen aan de MIA/VAMIL. Zij voeren dus alle activiteiten betreffende de MIA/VAMIL uit voor de categorie(ën) bedrijfsmiddelen die onder hun cluster vallen. Onder de activiteiten die worden uitgevoerd behoren het bijdragen aan het opstellen van de Milieulijst, het verwerken van de aanvragen van ondernemers, het voorbereiden en verwerken van vragenbrieven en bedrijfsbezoeken en communicatie met de Belastingdienst.

Een relatief grote tijdsbesteding komt voor rekening van de technische-inhoudelijke beoordeling van de verschillende bedrijfsmiddelen die voor de Milieulijst worden voorgesteld. Deze beoordeling bepaalt of een bedrijfsmiddel in aanmerking komt voor fiscale stimulering en dus op de Milieulijst geplaatst kan worden en vormt vervolgens de input voor de uiteindelijke toedeling van de bedrijfsmiddelen aan de verschillende lettercategorieën op basis van de beleidswensen en het Europees steunkader.

Belastingdienst

De Belastingdienst heeft te maken met de belastingaangiften van ondernemers. In totaal wordt bij de Belastingdienst voor 9,5 FTE besteed aan de MIA en VAMIL. Zij coördineren de werkzaamheden, beoordelen de aanvragen die aangereikt worden door het RVO, bezoeken bedrijven naar aanleiding van zo'n aanvraag of een risicosignaal en behandelen lopende dossiers waar al geruime tijd met de belastingplichtige een discussie bestaat over toepassing van de faciliteiten.

Naast de feitelijke controle van aangiften (risicoselectie) is ook van belang wat de regeling betekent voor de belastingaangifte. Een investeringsaftrek (MIA) komt éénmalig in de aangifte voor. Een willekeurige afschrijvingsregeling kan veel vaker in belastingaangiften voorkomen. Wanneer de VAMIL door de ondernemer wordt gebruikt voor belastingarbitrage (zoveel afschrijven zodat maximaal van de laagste marginale tarieven gebruik wordt gemaakt en het overige deel doorschuiven naar het volgende jaar) kan dit tot een moeilijk te volgen afschrijfpatroon leiden in meerderde opeenvolgende aangiften. De Belastingdienst heeft geen inzicht in welke mate bij het gebruik van de VAMIL de totale toegestane willekeurige afschrijving (75%) volledig in het eerste jaar wordt afgeschreven of meer willekeurig in de tijd bij meerdere belastingaangiften wordt toegepast. Op het aangiftebiljet wordt slecht aangegeven hoeveel willekeurig wordt afgeschreven en de boekwaarde aan het einde van het jaar. Er wordt niet aangegeven hoeveel dit is als percentage van de aanschafwaarde.

Ondernemers / intermediairs

Ondernemers besteden per aanvraag minimaal 2,5 uur. De doorlooptijd van het gehele proces van aanvragen tot toepassen van MIA/VAMIL bedraagt maximaal circa 6 weken. Deze tijdsbesteding is als volgt verdeeld:

- Aanvragen MIA/VAMIL inclusief het verzamelen van benodigde stukken voor relatief eenvoudige aanvragen: circa 2 uur per aanvraag;
- Aanvragen complexe, samengestelde aanvragen: circa 8 tot 10 uur per aanvraag;
- Beantwoorden vragenbrieven (inclusief verzamelen informatie en certificering): 1 tot 10 werkdagen (full-time);
- Beantwoorden complexe vragenbrieven (inclusief certificering): tot 6 weken (full-time);
- Toepassen MIA/VAMIL in de belastingaangifte: circa 30 tot 60 minuten per aanvraag.

IV. MOGELIJKE EFFICIENCYVERBETERINGEN IN MIA/VAMIL

IV.1. ONDERZOCHE VARIANTEN

Op basis van de initiële onderzoeksvraag en eigen inventarisatie van mogelijke efficiencyverbeteringen zijn verschillende varianten van aanpassingen in de MIA- en VAMIL-regelingen verkend, te weten:

- Efficiencyverbeteringen binnen de huidige opzet van de regelingen;
- Volledige integratie van de regelingen (C, D, E, G samenvoegen met A, B of F);
- Alleen een MIA-regeling (VAMIL afschaffen);
- Alleen een VAMIL-regeling (MIA afschaffen);
- Nooit samenloop tussen de regelingen (opsplitsen A, B en F);
- Minder MIA-steunpercentages;
- Verkleinen van de Milieulijst (A, B en F behouden, C, D, E en G afschaffen);
- De MIA/VAMIL-regelingen als subsidievariant uitvoeren.

De kenmerken van de verschillende varianten zijn weergegeven in Tabel IV.1.

Tabel IV.1: Mogelijke aanpassingen MIA- en VAMIL-regelingen

Variant	Kenmerken
Efficiencyverbeteringen binnen huidige opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande opzet van de regelingen • Administratieve en procedurele verbeteringen
Volledige integratie van regelingen	<ul style="list-style-type: none"> • Volledige administratieve en procedurele samenloop van de regelingen • Lettercategorieën C, D, E, G samenvoegen met A, B of F • Gelijke omvang Milieulijst en behoud onderscheid tussen MIA en VAMIL
Alleen MIA-regeling	<ul style="list-style-type: none"> • Enkel Milieu Investeringsaftrek-regeling (MIA) • De bedrijfsmiddelen die nu enkel onder VAMIL-regeling vallen (code C) komen onder de MIA te vallen • Voor bedrijfsmiddelen waar op dit moment VAMIL op van toepassing is, wordt het MIA-percentage verhoogd met 12%-punt om de financiële prikkel en het budgetbeslag zo veel mogelijk gelijk te houden • Grondslagen en aftoppingen kunnen worden aangepast indien wenselijk
Alleen VAMIL-regeling	<ul style="list-style-type: none"> • Enkel Willekeurige Afschrijving Milieu-Investeringen-regeling (VAMIL) • De bedrijfsmiddelen die nu enkel onder de MIA-regeling vallen (codes D, E en G) komen voor zover mogelijk onder de VAMIL te vallen • Het VAMIL-steunpercentage wordt verhoogd tot 100% om de financiële prikkel en het budgetbeslag zo veel mogelijk gelijk te houden
Nooit samenloop tussen MIA en VAMIL	<ul style="list-style-type: none"> • Scheiding van Milieulijsten en/of codes tussen MIA en VAMIL: opsplitsen lettercategorieën A, B en F • Regelingen zijn administratief en procedureel te scheiden
Eén MIA-steunpercentage	<ul style="list-style-type: none"> • Eén uniform steunpercentage MIA in plaats van drie steunpercentages
Verkleinen van de Milieulijst	<ul style="list-style-type: none"> • Verminderen omvang van de Milieulijst • Lettercategorieën A, B en F behouden en C, D, E en G afschaffen
MIA/VAMIL als subsidievariant	<ul style="list-style-type: none"> • Geen fiscale regeling, maar subsidie van milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen • Directe subsidie, waardoor verwerking niet meer bij de Belastingdienst ligt

Bron: Policy Research Corporation

Van deze varianten zijn, na eerste inventarisatie onder de betrokken Ministeries, drie varianten niet nader in beschouwing genomen, omdat deze niet als realistische of zinvolle alternatieven werden beschouwd. Het gaat om de varianten:

- Volledige integratie van de regelingen;
- Nooit samenloop tussen de regelingen;
- Eén MIA-steunpercentage.

Volledige integratie van de regelingen

Volledige integratie betreft een procedureel samengaan waarbij beide regelingen blijven bestaan en bedrijfsmiddelen op de Milieulijst altijd voor zowel MIA als VAMIL in aanmerking komen. Procedureel zijn de regelingen anno 2015 reeds in grote mate geïntegreerd via de aanvraagprocedures via het eLoket. Deze variant zou betekenen dat de huidige lettercategorieën C, D, E en G samengevoegd worden met de drie overige categorieën met 100% overlap, zijnde A, B en F. Dit zal tot hogere budgetlasten leiden, terwijl de efficiency niet zal verbeteren omdat de Milieulijst niet kleiner wordt en alle stappen voor de toedeling aan categorieën A, B of F alsnog doorlopen moeten worden. Zo zal voor RVO.nl volledige integratie niet resulteren in verminderde lasten, omdat de inhoudelijke beoordeling van alle bedrijfsmiddelen op de Milieulijst nog steeds moet plaatsvinden. Daarnaast dient op basis van de informatie die uit de inhoudelijke beoordeling naar voren komt, nog steeds bepaald te worden over

welke grondslag fiscale stimulering kan worden geboden en in welke categorie qua steunpercentage van de MIA een bedrijfsmiddel kan worden ingedeeld.

Nooit samenloop tussen MIA en VAMIL

Het volledig loskoppelen van de regelingen (geen enkele integratie) betreft het opsplitsen van de categorieën A, B en F. Deze variant zou voor RVO.nl eerder leiden tot meer dan tot minder werk, omdat bij het vaststellen van de Milieulijst (of twee Milieulijsten in dit geval) het van belang is om nauwkeuriger te bepalen voor welke sector de steun is bedoeld. Door de vormgeving van de MIA en VAMIL bieden de afzonderlijke regelingen namelijk in de ene sector meer voordeel dan in andere sectoren (zie ook hoofdstuk III.1). Wanneer het beleidsmatig gewenst is om een bepaalde techniek te stimuleren, dient met het oog op de beleidseffectiviteit daarom gekeken te worden in welke sector(en) deze techniek wordt toegepast om de fiscale stimulering hier op aan te laten sluiten.

Daarnaast zal bij loskoppeling de beleidseffectiviteit verminderen, doordat ondernemers minder snel geneigd zijn voor milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen te kiezen als gevolg van een verminderde financiële prikkel. In deze variant verdwijnt namelijk de steunvariant waarbij zowel MIA als VAMIL mag worden toegepast. Zelfs wanneer het budget voor beide regelingen gelijk blijft, zal dit door de verschillen tussen de financiële uitwerking van de MIA en VAMIL leiden tot een verminderde prikkel voor een deel van de ondernemers. Voor de Belastingdienst zal deze variant waarschijnlijk leiden tot een minimale daling van de uitvoeringskosten als gevolg van de daling van het aantal aanvragen door de verminderde financiële prikkel voor ondernemers en ondernemingen.

Eén MIA-steunpercentage

In deze variant is sprake van vermindering naar één steunpercentage (net als bij de EIA-regeling) in plaats van drie steunpercentages voor de MIA. Wanneer één steunpercentage gebruikt zou worden voor de MIA, heeft RVO.nl de investeringsgrondslag (of aftopping hiervan) als variabele om de mate van financiële steun om de beleidsmatig gewenste hoogte van fiscale stimulering te bereiken en binnen de kaders van het Europees steunkader te blijven. Bij een gelijkblijvende omvang van de Milieulijst betekent dit voor RVO.nl even veel (reken)werk. Per Milieulijstcode zal bij verandering van het steunpercentage sowieso de grondslag en/of aftopping moeten worden herberekend, als het totale gewenste steunniveau hetzelfde blijft. Naast de puur financiële prikkel kan door de perceptie van een ongedifferentieerd steunpercentage de subjectieve gedragsreactie van ondernemers mogelijk anders uitpakken. Het is de vraag of een ondernemer evenveel geprikkeld wordt wanneer het steunpercentage verhoogd wordt naar bijvoorbeeld één nieuw uniform steunpercentage, terwijl tegelijkertijd de grondslag/aftopping wordt aangepast waardoor de financiële prikkel gelijk blijft. Dit is een effectiviteitsvraagstuk en aangezien de verwachting is dat minder MIA-steunpercentages niet tot efficiencyvoordelen zullen leiden is deze variant niet verder onderzocht.

Zonder de drie voornoemde alternatieven blijven naast de 'nulvariant' drie varianten over die zijn onderzocht en beoordeeld op de mate van efficiencyverbetering, beleidseffectiviteit en budgettair effect (zie Figuur 6). Uitgangspunten bij het vormgeven van de varianten zijn:

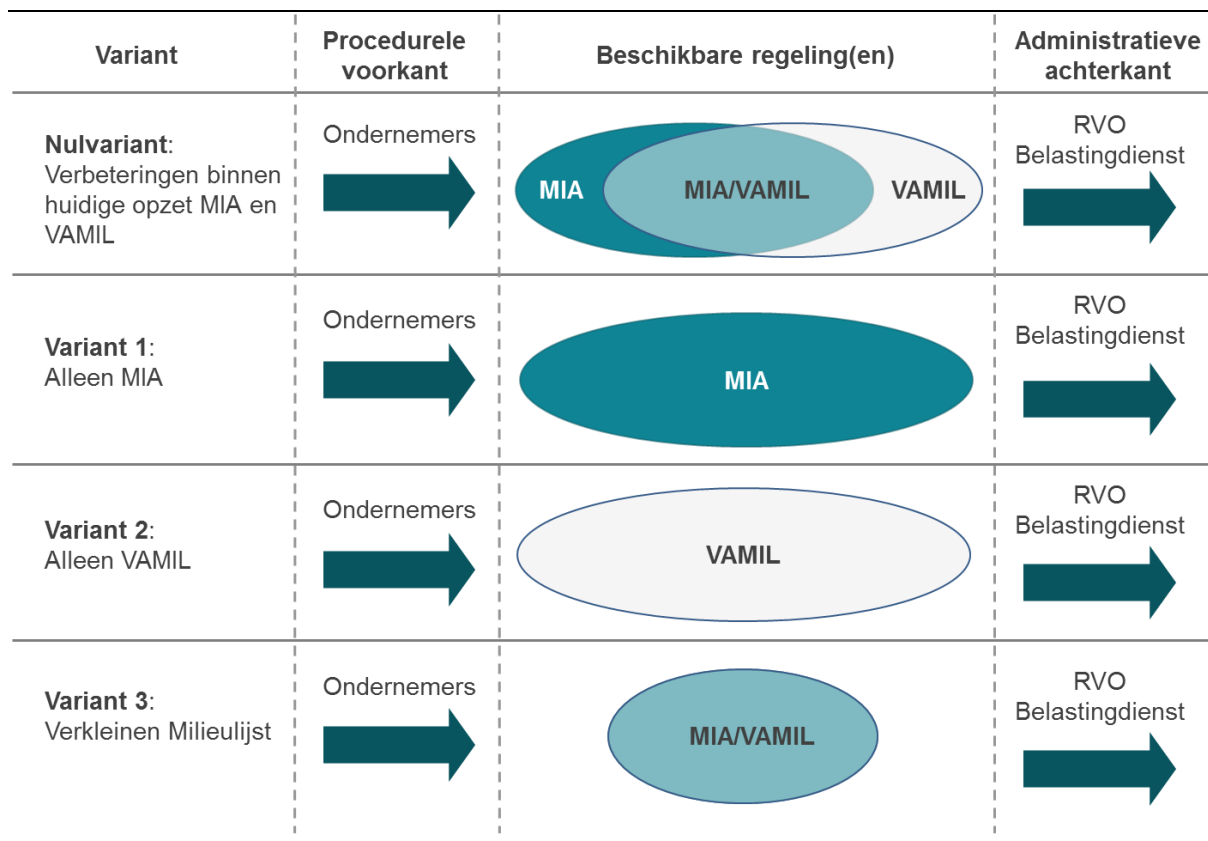
- Eenzelfde budget voor uitvoering van de MIA en VAMIL;

- Eenzelfde financiële prikkel bij gebruik van de MIA/VAMIL.

De effecten van de subsidievariant zijn enkel op hoofdlijnen omschreven.

Figuur 6: Onderzochte varianten voor efficiencyverbeteringen in de MIA- en VAMIL-regelingen

Bron: Policy Research Corporation

IV.2. AFWEGINGSKADER

De verschillende varianten van aanpassingen in de MIA- en VAMIL-regelingen zijn vergeleken op basis van drie criteria: efficiency, effectiviteit en budget. In Tabel IV.2 is het afwegingskader weergegeven. Hieronder wordt dit kort toegelicht.

Tabel IV.2: Afwegingskader

Criterion	Beoordeling	Operationalisering
Efficiency	Administratieve lasten voor ondernemers, uitvoeringskosten voor RVO.nl en Belastingdienst	<ul style="list-style-type: none"> - Ondernemers: tijdsbesteding per aanvraag - RVO.nl en Belastingdienst: FTE
Effectiviteit	Impact op investeringsbeslissing ondernemers	Verandering in financiële prikkel
Budget	Impact op budget als gevolg van verwachte gedragsveranderingen	Verandering van budgetbeslag

Bron: Policy Research Corporation

Efficiency

Welke invloed hebben de aanpassingen op de administratieve lasten voor ondernemers en de uitvoeringskosten voor RVO.nl en de Belastingdienst? De efficiency wordt voor ondernemers gemeten in tijdsbesteding per aanvraag en voor RVO.nl en de Belastingdienst in FTE.

Effectiviteit

Hoe verandert de invloed van de MIA/VAMIL op de investeringsbeslissingen van ondernemers onder de verschillende varianten? Is er sprake van een verandering van de financiële prikkel voor (een deel van) de ondernemers? Zo ja, hoe verandert deze prikkel? Uitgangspunt bij de vormgeving van de varianten is een gelijkblijvende financiële prikkel, maar dit zal niet bij alle varianten mogelijk zijn voor alle ondernemers. De verandering in financiële prikkel bepaalt de effectiviteit. De effectiviteit is dus niet gemeten in termen van milieu-impact.

Budget

Uitgangspunt is om de alternatieven budgetneutraal vorm te geven, zodat het totale budgetbeslag gelijk blijft. Door verschillen in de financiële uitwerking van de regelingen is het echter mogelijk dat bepaalde alternatieven leiden tot minder aanvragen en daardoor niet budgetneutraal kunnen worden vormgegeven. Deze effecten en de omvang ervan zijn indien van toepassing in kaart gebracht.

IV.3. NULVARIANT: VERBETERINGEN BINNEN HUIDIGE OPZET

Vormgeving

Als nulalternatief is bekeken welke efficiencyverbeteringen mogelijk zijn binnen de huidige opzet van de MIA- en VAMIL-regelingen. Het samenvoegen of afschaffen van bepaalde lettercategorieën zijn in aparte varianten onderzocht. Het nulalternatief gaat uit van de huidige lettercategorieën en steunpercentages. Deze variant bekijkt of er bij een gelijkblijvende vormgeving uitvoeringstechnische verbeteringen mogelijk zijn.

Beoordeling

In Tabel IV.3 is de beoordeling van de nulvariant weergegeven. Deze beoordeling is daaronder toegelicht.

Tabel IV.3: Beoordeling nulvariant: verbeteringen binnen huidige opzet

criterium	Beoordeling
Efficiency	Gelijk (geen significante efficiencyverbeteringen mogelijk)
Effectiviteit	Gelijk
Budget	Gelijk

Bron: Policy Research Corporation

Efficiency

Momenteel besteden de verschillende partijen de volgende tijd aan de MIA/VAMIL-regelingen (zie Paragraaf III.3):

- RVO.nl: 15 FTE
- Belastingdienst: 9,5 FTE
- Ondernemers: 2,5 uur tot 6 weken per aanvraag.

Uit de interviews blijkt dat binnen de huidige opzet van de regelingen geen substantiële efficiencywinst te boeken is. Ondernemers en intermediairs ervaren de huidige regelingen als efficiënt en zien enkel mogelijkheden voor kleine procesverbeteringen, waardoor de administratieve lasten licht zullen dalen maar de uitvoeringskosten voor RVO.nl en de Belastingdienst niet zullen veranderen. In Bijlage 4 zijn verschillende suggesties voor verbetering van de huidige regelingen gegeven.

Effectiviteit

De effectiviteit blijft gelijk als gevolg van een gelijkblijvende opzet van de regelingen.

Budget

Het budgetbeslag blijft gelijk als gevolg van een gelijkblijvende opzet van de regelingen.

IV.4. VARIANT 1: ALLEEN MIA (AFSCHAFEN VAMIL)

Vormgeving

Als eerste variant op de huidige vormgeving van de MIA/VAMIL is gekeken welke efficiencyverbeteringen mogelijk zijn wanneer alleen de MIA zou blijven bestaan en de VAMIL zou worden afgeschaft. In dat geval zou voor alle bedrijfsmiddelen op de Milieulijst waar op dit moment alleen VAMIL voor geldt, MIA van toepassing worden. In Tabel IV.4 is weergegeven om welke categorieën en bijbehorende aanvragen, investeringsbedragen en geclaimd voordeel dit gaat.

Tabel IV.4: Aantal aanvragen, aangevraagd investeringsbedrag en geclaimd MIA/VAMIL-voordeel (exclusief elektrisch rijden) voor categorieën met VAMIL in 2013 (in miljoen euro)

Code	Aantal aanvragen	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	Geclaimd MIA-voordeel	Geclaimd VAMIL-voordeel
A. 27% MIA + VAMIL	5.774	1.106	73	32
B. 13,5% MIA + VAMIL	423	254	7	6
C. Alleen VAMIL	742	26	0	1
F. 36% MIA + VAMIL	769	321	27	9
Totaal	7.708	1.707	107	48

Bron: Policy Research Corporation

Het financieel voordeel van de VAMIL wordt geschat op circa 4% van het investeringsbedrag (zie Tabel III.5). Uitgaand van een gelijkblijvende grondslag en rekenend met een gemiddeld effectief marginaal belastingtarief van 25%, betekent dit dat de VAMIL kan worden omgerekend naar een MIA-steunpercentage van 16%. Het MIA-steunpercentage moet bij deze variant voor de huidige categorieën dus met gemiddeld 16%-punt worden verhoogd. In Tabel IV.5 is weergegeven welke stimulering in dat geval gaat gelden voor de verschillende categorieën. Zoals in de tabel te zien is, liggen de steunpercentages in sommige van deze categorieën dicht bij elkaar. Om deze reden zouden enkele categorieën vereenvoudigd en samengevoegd kunnen worden.

Tabel IV.5: Overzicht lettercategorieën Milieulijst en bijbehorende fiscale stimulering incl. omzetting VAMIL

Categorie	Fiscale stimulering	Fiscale stimulering (vereenvoudigd)
A. 27% MIA + VAMIL	27% + 16% = 43% MIA	43%
B. 13,5% MIA + VAMIL	13,5% + 16% = 29,5% MIA	29,5%
C. Alleen VAMIL	0% + 16% = 16% MIA	16%
D. Alleen 27% MIA	27% MIA	27%
E. Alleen 13,5% MIA	13,5% MIA	13,5%
F. 36% MIA + VAMIL	36% + 16% = 52% MIA	52%
G. Alleen 36% MIA	36% MIA	36%

Bron: Policy Research Corporation

Beoordeling

In Tabel IV.3 is de beoordeling van variant 1 weergegeven. Deze beoordeling is daaronder toegelicht.

Tabel IV.6: Beoordeling variant 1: alleen MIA

Criterion	Beoordeling
Efficiency	<ul style="list-style-type: none"> - Ondernemers: omhoog - RVO.nl: gelijk - Belastingdienst: omhoog
Effectiviteit	Daalt (minder financiële prikkel voor circa 25% van investeringen onder huidige VAMIL)
Budget	Gelijk (indien passend binnen Europees steunkader)

Bron: Policy Research Corporation

Efficiency

Voor ondernemers zal het aanvragen van de regeling vrijwel niet veranderen, omdat de regelingen nu ook al op basis van één formulier worden aangevraagd. Bij de fiscale toepassing van de regeling leidt deze variant tot een vermindering van de administratieve lasten, omdat de VAMIL over meer jaren kan worden gebruikt dan de MIA en daarbij telkens het optimale niveau van toepassing kan worden bepaald. Op basis van analyse van RVO.nl en het Ministerie van Financiën is bepaald dat de gemiddelde afschrijvingstermijn voor bedrijfsmiddelen onder de VAMIL 10 jaar is. Toepassing van MIA kan wel leiden tot een over meerdere jaren verrekenbaar verlies. In bepaalde omstandigheden kan de MIA verdeeld zijn over meerdere jaren, waardoor het voordeel per jaar anders uitpakt. Dit is het geval bij investeringen die over meerdere jaren lopen, wanneer het bedrijfsmiddel nog niet in gebruik is genomen en nog niet volledig is betaald. De investeringsaftrek mag dan in het eerste jaar worden geclaimd voor zover het bedrijfsmiddel is betaald.

Voor RVO.nl heeft de variant waarin alleen de MIA blijft bestaan weinig effect op de uitvoeringskosten, omdat de technisch-inhoudelijke controles van bedrijfsmiddelen hetzelfde blijven. Ook het bepalen van de steunpercentages, grondslagen en eventuele aftoppingen zal dezelfde intensiteit kennen, ondanks het feit dat er minder categorieën overblijven. De verdeling over de categorieën wijzigt slechts, niet de uitvoeringskosten (het rekenwerk) om deze toewijzing mogelijk te maken.

Wanneer de VAMIL wegvalt, zal dit waarschijnlijk een besparing voor de Belastingdienst opleveren doordat de MIA-regeling gemiddeld minder vaak terugkeert in de aangifte dan de VAMIL-regeling. Het is afhankelijk van eventueel overgangsrecht wanneer deze besparing daadwerkelijk zichtbaar is.

Effectiviteit

De VAMIL wordt zo veel mogelijk budgetneutraal omgezet naar de MIA, waarbij ook de financiële prikkel in stand wordt gehouden. Desalniettemin neemt de beleidseffectiviteit in deze variant waarschijnlijk af, vanwege het verschil in fiscale gevolgen van de MIA en VAMIL. De VAMIL biedt de mogelijkheid om in het jaar van investering een groter bedrag (in de vorm van afschrijving) van de winst af te trekken dan bij de MIA het geval is. De VAMIL is daardoor interessant ingeval van grote investeringsbedragen en lange afschrijvingstermijnen ten behoeve van de liquiditeit en derhalve de financieringsmogelijkheden van investeringen. De omzetting van gemiddeld 4% VAMIL voordeel naar 16% extra aftrek in de MIA

werkt nadelig uit voor bedrijfsmiddelen met een lange afschrijvingstermijn, zoals stallen. Bij dit type investeringen zou het VAMIL-voordeel kunnen oplopen tot circa 8% wat vertaald zou moeten worden naar 32% extra aftrek in de MIA. Voor investeringen met een korte afschrijvingstermijn geldt dit niet.

Het geclaimde VAMIL-voordeel lag in 2013 rond € 50 miljoen. Uitgaande dat ongeveer de helft van de VAMIL-gerelateerde bedrijfsmiddelen een afschrijvingstermijn heeft van maximaal 10 jaar en de andere helft een afschrijvingstermijn van meer dan 10 jaar, is de verwachting dat de omzetting naar 16% extra MIA voor in ieder geval de helft van de bedrijfsmiddelen niet tot een verlaging van de investeringsbedragen zal leiden. Bij de andere helft van de bedrijfsmiddelen met een langere afschrijvingstermijn zou een deel vraaguitval kunnen optreden. Wanneer wordt verondersteld dat 50% vraaguitval optreedt bij de 50% bedrijfsmiddelen met een langere afschrijvingstermijn dan 10 jaar, resulteert dit in een afname van het geclaimde budget van circa € 12,5 miljoen ofwel circa 25% op een totaal geclaimd VAMIL-voordeel van € 50 miljoen. Dit budget kan worden ingezet voor verhoging van het MIA-voordeel, als dit past binnen het Europees steunkader. Het is daarbij aan de beleidsmakers om te bepalen of de verschuiving van het VAMIL-voordeel naar het MIA-voordeel in termen van milieu-beleidsdoelstellingen de gewenste effectiviteit oplevert (dit valt buiten de scope van dit onderzoek).

Wanneer de VAMIL wegvalt, verdwijnt ook de mogelijkheid tot belastingarbitrage door middel van deze regeling (zie Hoofdstuk III.1). Hierdoor zal de financiële prikkel en daarmee de effectiviteit voor een deel van de ondernemers en onderneming, naar verwachting vooral ondernemers die inkomstenbelasting betalen, afnemen. De impact hiervan is onbekend, maar wordt minder groot ingeschat dan het effect als gevolg van het rente- en liquiditeitsvoordeel, omdat de belastingarbitrage slechts in specifieke gevallen mogelijk is.

Budget

Een directe vertaling van de financiële prikkel van de VAMIL naar de MIA zal het budgetbeslag doen afnemen (zie hiervoor). Er zullen waarschijnlijk minder aanvragen worden ingediend, doordat de beleidseffectiviteit afneemt vanwege het belang van de VAMIL voor sommige ondernemers. Dit betekent dat er op structurele basis waarschijnlijk minder aanspraak op het budget gedaan zal worden ter grootte van circa € 12,5 miljoen. Dit budget kan worden benut om de financiële prikkel van de MIA-regeling te vergroten en een budget neutrale aanpassing te realiseren. Hierbij dient beoordeeld te worden of de milieuwinst en verdeling van milieueffecten die hiermee gerealiseerd worden gewenst is. Daarnaast dient dit te passen binnen het Europees steunkader.

IV.5. VARIANT 2: ALLEEN VAMIL (AFSCHAFFEN MIA)

Vormgeving

De tweede variant die is bekeken betreft het afschaffen van de MIA, waardoor alleen de VAMIL van toepassing blijft als stimuleringsmaatregel. In dat geval zou voor alle bedrijfsmiddelen op de Milieulijst waar op dit moment alleen MIA op toegepast mag worden, VAMIL van toepassing worden. In Tabel IV.7 is weergegeven om welke categorieën en bijbehorende aanvragen, investeringsbedragen en geclaimd voordeel dit gaat.

Tabel IV.7: Aantal aanvragen, aangevraagd investeringsbedrag en geclaimd MIA/VAMIL-voordeel (exclusief elektrisch rijden) voor categorieën met MIA in 2013 (in miljoen euro)

Code	Aantal aanvragen	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	Geclaimd MIA-voordeel	Geclaimd VAMIL-voordeel
A. 27% MIA + VAMIL	5.774	1.106	73	32
B. 13,5% MIA + VAMIL	423	254	7	6
D. Alleen 27% MIA	133	6	0	0
E. Alleen 13,5% MIA	1.151	117	3	0
F. 36% MIA + VAMIL	769	321	27	9
G. Alleen 36% MIA	174	34	3	0
Totaal	8.424	1.838	113	47

Bron: Policy Research Corporation

Het percentage van de investering waarop de VAMIL van toepassing is (momenteel 75%) kan eventueel worden verhoogd naar 100%. In dat geval zou het gemiddelde VAMIL-voordeel stijgen van 4% naar circa 5% van het investeringsbedrag. Een financiële prikkel van 5% bij de VAMIL staat gelijk aan ongeveer 20% MIA. Tabel IV.8 laat zien dat deze maximale financiële prikkel voor bijna alle lettercategorieën aanzienlijk lager is dan het huidige niveau van fiscale stimulering. Er kunnen in deze variant 1 tot 3 VAMIL-categorieën overblijven.

Tabel IV.8: Overzicht lettercategorieën Milieulijst en bijbehorende fiscale stimulering bij omzetting naar VAMIL

Categorie	Fiscale stimulering (huidig)	Fiscale stimulering (variant 2)
A. 27% MIA + VAMIL	27% MIA + 4% VAMIL	5% VAMIL (100%)
B. 13,5% MIA + VAMIL	13,5% MIA + 4% VAMIL	5% VAMIL (100%)
C. Alleen VAMIL	3% VAMIL	4% VAMIL (75%)
D. Alleen 27% MIA	27% MIA	5% VAMIL (100%)
E. Alleen 13,5% MIA	13,5% MIA	4,5% VAMIL (85%)
F. 36% MIA + VAMIL	36% MIA + 4% VAMIL	5% VAMIL (100%)
G. Alleen 36% MIA	36% MIA	5% VAMIL (100%)

Bron: Policy Research Corporation

Beoordeling

In Tabel IV.9 is de beoordeling van variant 2 weergegeven. Deze beoordeling is daaronder toegelicht.

Tabel IV.9: Beoordeling variant 2: alleen VAMIL

Criterium	Beoordeling
Efficiency	<ul style="list-style-type: none"> - Ondernemers: omlaag (tot circa 10 uur extra tijdsbesteding) - RVO.nl: gelijk - Belastingdienst: licht omhoog
Effectiviteit	Daalt (gemiddeld circa 25% minder financiële prikkel t.o.v. huidige MIA)
Budget	Daalt (circa 20%)

Bron: Policy Research Corporation

Efficiency

Omdat de VAMIL over meerdere jaren kan worden toegepast, leidt gebruik van deze regeling meestal tot grotere administratieve lasten voor ondernemers dan de MIA. Jaarlijks betreft dit circa 1 uur, dus bij de gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 jaar, betreft dit circa 10 uur extra besteding aan de belastingaangifte per aanvraag. Mogelijk is het effect in de praktijk geringer, omdat ook de MIA tot 5 jaar (aangiften Vennootschapsbelasting en Inkomstenbelasting) terug kan komen in de fiscale toepassing. Met betrekking tot de aanvraagprocedure zal weinig veranderen bij het verdwijnen van de MIA, omdat ondernemers de MIA/VAMIL-regelingen nu ook al met één formulier kunnen aanvragen.

Voor RVO.nl zal deze effect nauwelijks effect hebben op de uitvoeringskosten, omdat zij hetzelfde aantal controles zal uitvoeren per jaar. Gezien het lagere financieel effect van de VAMIL zal de financiële foutmarge in absolute bedragen echter wel lager liggen. De verwachting is daarnaast dat het aantal aanvragen op jaarbasis zal dalen, maar waarschijnlijk zal dit geen substantieel effect hebben op de werkzaamheden voor RVO.nl.

Wanneer de MIA wegvalt, zal dit waarschijnlijk een minimale besparing voor de Belastingdienst opleveren. Het is afhankelijk van het overgangsrecht wanneer deze besparing daadwerkelijk zichtbaar is.

Effectiviteit

Het is bij deze variant niet mogelijk om de financiële prikkel die uitgaat van de MIA budgetneutraal om te zetten naar de VAMIL, wanneer rekening gehouden wordt met de gebruikelijke kaders van de VAMIL. Wanneer in de VAMIL namelijk een willekeurige afschrijving van 100% van het investeringsbedrag wordt mogelijk gemaakt, komen de rente- en liquiditeitsvoordelen voor ondernemers bij de gemiddelde afschrijvingstermijn van 10 jaar en een disconteringsvoet van 6% tot 8%²¹ uit op circa 4,4% tot 5,5% (zie Tabel IV.10).

---

²¹ De disconteringsvoet is afhankelijk van het risicoprofiel van bedrijven. De minimale basisrente in de markt ligt momenteel op circa 4%. Hier bovenop is gerekend met een toeslag voor bedrijven met hogere risico's en dus hogere kredietkosten.

Tabel IV.10: Invloed afschrijvingstermijn en disconteringsvoet op rente- en liquiditeitsvoordeel VAMIL (als percentage van investering) bij 100% willekeurige afschrijving in het jaar van aanschaf

Aannames						
Investeringsbedrag						€ 100.000
Restwaarde investering						€ 20.000
Af te schrijven bedrag in het jaar van aanschaf						€ 80.000
Percentage willekeurig af te schrijven						100%
Gemiddeld effectief marginaal belastingtarief (VPB)						25%
Rente- en liquiditeitsvoordeel VAMIL als percentage van investeringsbedrag						
Afschrijvingstermijn	5 jaar	10 jaar	15 jaar	20 jaar	25 jaar	30 jaar
Disconteringsvoet						
4%	1,5%	3,1%	4,6%	5,9%	7,0%	8,0%
5%	1,8%	3,8%	5,5%	6,9%	8,2%	9,2%
6%	2,1%	4,4%	6,3%	7,8%	9,2%	10,3%
7%	2,5%	5,0%	7,0%	8,7%	10,0%	11,1%
8%	2,8%	5,5%	7,7%	9,4%	10,8%	11,9%

Bron: Policy Research Corporation

Zoals te zien is in Tabel IV.10 blijft het rente- en liquiditeitsvoordeel vooral voor investeringen met een kortere afschrijvingstermijn minder dan de financiële prikkel die uitgaat van de MIA, die kan oplopen tot circa 16%. Om deze reden zal bij het verdwijnen van de MIA, de beleidseffectiviteit afnemen. Uitgaande van een gemiddelde financiële prikkel die circa 25% lager ligt dan in de huidige regelingen (gemiddeld 5,0% rente- en liquiditeitsvoordeel VAMIL ten opzichte van gemiddeld 6,75% MIA-voordeel²²) kan het geclaimd voordeel afnemen met circa € 28 miljoen (25% van de huidige totaal geclaimde € 113 miljoen MIA-voordeel in de betreffende categorieën (zie Tabel IV.7)). Hierbij is geen rekening gehouden met het feit dat de VAMIL leidt tot toenemende administratieve lasten voor ondernemers, waardoor zij minder snel van de VAMIL gebruik zullen maken ter vervanging van de MIA.

Budget

Hoewel bij deze variant de willekeurige afschrijving wordt verhoogd naar 100% van de grondslag, zal dit waarschijnlijk nog steeds leiden tot een daling van het aantal aanvragen, omdat de financiële prikkel voor ondernemers afneemt. Zoals hierboven beschreven neemt deze prikkel met circa 25% af, waardoor het budgetbeslag naar verwachting evenredig met circa € 28 miljoen (25% van het huidige geclaimde € 113 miljoen MIA-voordeel) zal afnemen. Op het totale budgetbeslag voor de MIA/VAMIL-regelingen is dit een daling van circa 15-20%. Een extra daling van het budget is mogelijk doordat de financiële prikkel van de VAMIL-regeling voor sommige ondernemers niet zal opwegen tegen de extra administratieve lasten vergeleken met die voor de MIA-regeling. Deze variant leidt naar verwachting dan ook tot een afname van het budgetbeslag van circa 20% ten opzichte van de huidige vormgeving van de regelingen.

²² Hierbij is uitgegaan van gemiddeld 27% MIA-voordeel en een gemiddeld effectief marginaal belastingtarief van 25%.

IV.6. VARIANT 3: VERKLEINEN VAN DE MILIEULIJST

Vormgeving

De derde variant die is bekeken betreft het verkleinen van de Milieulijst door het afschaffen van een deel van de lettercategorieën van de Milieulijst, waardoor alleen de meest gebruikte lettercategorieën overblijven. Deze variant onderzoekt nadrukkelijk niet het samenvoegen van categorieën op de Milieulijst, maar het verkleinen van de Milieulijst. Eerder is namelijk uiteengezet dat het terugbrengen van het aantal lettercategorieën en steunpercentages op de Milieulijst niet tot substantiële efficiencyverbetering zal leiden zolang de totale omvang van de Milieulijst en alle processen die daarmee samenhangen gelijk blijft. Doel van deze variant is te onderzoeken of de Milieulijst zodanig verkleind kan worden dat de bedrijfsmiddelen die van de Milieulijst verdwijnen relatief veel aanvragen en werkzaamheden omvatten terwijl ze tot weinig geclaimd budget leiden.

De meest logische invulling van deze variant is om de top 3 lettercategorieën – A, B en F – en de bedrijfsmiddelen die daarbij behoren te continueren en de overige categorieën af te schaffen en de bijbehorende bedrijfsmiddelen niet te stimuleren. Immers, de categorieën A, B en F zijn in de periode 2011-2013 elk jaar goed voor circa 90% tot 97% van de investeringsbedragen en circa 95% tot 98% van het geclaimde budget, waarvoor in 2013 slechts 76% van de aanvragen nodig zijn en in 2011 en 2012 respectievelijk 92% tot 94% van de aanvragen (zie Paragraaf III.2). Met categorieën A, B en F is er een vereenvoudiging van de regeling: er zijn 3 steunpercentages MIA en er is altijd samenloop met VAMIL. In Tabel IV.11 is in grijs gemarkeerd welke categorieën en bijbehorende bedrijfsmiddelen afgeschaft zouden worden en in wit welke categorieën en bedrijfsmiddelen overblijven.

Tabel IV.11: Aantal aanvragen, aangevraagd investeringsbedrag en geclaimd MIA/VAMIL-voordeel exclusief elektrisch rijden per categorie in 2013 (in miljoen euro)

Code	Aantal aanvragen	% van totaal	Totaal aangevraagd investeringsbedrag	% van totaal	Geclaimd MIA-voordeel	% van totaal	Geclaimd VAMIL-voordeel	% van totaal
A. 27% MIA + VAMIL	5.774	63,0%	1.106	59,4%	73	64,6%	32	67,0%
B. 13,5% MIA + VAMIL	423	4,6%	254	13,6%	7	6,0%	6	12,8%
C. Alleen VAMIL	742	8,1%	26	1,4%	N.v.t.	0,0%	1	1,6%
D. Alleen 27% MIA	133	1,5%	6	0,3%	Nihil	0,3%	N.v.t.	0,0%
E. Alleen 13,5% MIA	1.151	12,6%	117	6,3%	3	2,6%	N.v.t.	0,0%
F. 36% MIA + VAMIL	769	8,4%	321	17,2%	27	23,8%	9	18,6%
G. Alleen 36% MIA	174	1,9%	34	1,8%	3	2,7%	N.v.t.	0,0%
Totaal	9.166		1.863		113		48	

Bron: RVO.nl. In rood: lettercategorieën die in deze variant zouden worden afgeschaft.

Uitgangspunt bij deze variant is dat categorieën en bijbehorende bedrijfsmiddelen kunnen worden geschrapt, bijvoorbeeld op basis van historische gegevens, zonder dat dit al te veel ten koste gaat van de effectiviteit. Het is de vraag in hoeverre dit mogelijk is gegeven de veranderende samenstelling van de Milieulijst. Momenteel vindt eerst een inhoudelijke analyse van bedrijfsmiddelen plaats, waarna op basis van de beleidsmatig gewenste ondersteuning en het Europees steunkader de hoogte van de

steun wordt bepaald. Deze variant is daarom vooral afhankelijk van de beleidsmatige bereidheid om selectiever te stimuleren, ook al is de impact hiervan vooraf niet altijd goed in te schatten.

Beoordeling

In Tabel IV.12 is de beoordeling van variant 3 weergegeven. Deze beoordeling is daaronder toegelicht.

Tabel IV.12: Beoordeling variant 3: verkleinen van de Milieulijst

criterium	Beoordeling
Efficiency	<ul style="list-style-type: none"> - Ondernemers: gelijk - RVO.nl: licht omhoog - Belastingdienst: licht omhoog
Effectiviteit	Daalt (minimaal 5-10% t.o.v. huidige opzet van de regelingen)
Budget	Daalt (minimaal 5%)

Bron: Policy Research Corporation

Efficiency

De Milieulijst zal qua aantal bedrijfsmiddelen kleiner worden en er zullen minder aanvragen te verwerken zijn. Voor ondernemers en onderneming zal de aanvraagprocedure voor de overgebleven bedrijfsmiddelen en categorieën niet resulteren in efficiencyvoordelen. Voor RVO.nl zal deze variant lichte efficiencywinst opleveren indien voor minder bedrijfsmiddelen een technisch-inhoudelijke beoordeling nodig is. Dit betekent dat beleidsmakers zonder deze inhoudelijke analyse minder bedrijfsmiddelen dienen voor te stellen of dat op basis van historische gegevens bedrijfsmiddelen kunnen worden verwijderd. Voor de overblijvende categorieën A, B en F zal RVO.nl meer met de grondslag en aftopping moeten variëren om de gewenste steun te kunnen bieden, aangezien er minder variatie in steunniveaus mogelijk is op basis van de toedeling in categorieën. De Belastingdienst blijft bij deze variant te maken hebben met zowel de MIA- als de VAMIL-regeling bij belastingaangiftes, maar door het verminderde aantal aanvragen zullen de uitvoeringskosten voor de Belastingdienst licht afnemen. De efficiencyverbetering is afhankelijk van de daadwerkelijke vermindering van het aantal aanvragen voor MIA/VAMIL.

Effectiviteit

Op basis van de jaren 2011-2013 (zie Tabel III.6) zou het mogelijk zijn om met het verkleinen van de Milieulijst en continuering van categorieën A, B en F circa 95% van het geclaimde budget en 90% van de investeringsbedragen overeind te houden. Bij de aanname dat de effectiviteit evenredig is aan het geclaimde budget en de investeringsbedragen, zou deze variant leiden tot een vermindering van de effectiviteit van naar schatting 5% tot 10%. Hierbij wordt echter verondersteld dat al bij het vaststellen van de Milieulijst de effectiviteit kan worden voorspeld en het is de vraag in hoeverre dit mogelijk is. Het is derhalve de verwachting dat bij deze variant de effectiviteit in de praktijk lager zal liggen, omdat min of meer willekeurig op voorhand bedrijfsmiddelen van de Milieulijst dienen te worden onthouden.

Budget

Op basis van historische gegevens van 2011-2013 zal het geclaimde budget zal bij deze variant met circa 5% dalen. Echter, evenals voor de effectiviteit geldt voor het budget ook de vraag in hoeverre de historische gegevens voorspelbaar zijn voor de toekomst.

IV.7. VERGELIJKING VARIANTEN

In Tabel IV.13 is de vergelijking tussen de verschillende varianten weergegeven. Hierin is te zien dat er binnen de huidige vormgeving van de MIA/VAMIL geen significante efficiencywinst te behalen valt. Wanneer voor een variant wordt gekozen waarin één van beide regelingen wegvalt, zijn (beperkte) efficiencywinsten te behalen die ten koste gaan van de effectiviteit doordat de financiële prikkel voor ondernemers afneemt. In de varianten 'Alleen VAMIL' en 'Verkleinen Milieulijst' neemt het budgetbeslag af, omdat deze varianten niet budgetneutraal kunnen worden uitgevoerd. Variant 3 heeft een ander karakter dan de andere varianten doordat niet het schrappen van één van de fiscale regelingen centraal staat, maar het schrappen van bedrijfsmiddelen op de Milieulijst. Ook in deze variant is een efficiencyverbetering te behalen die ten koste gaat van de effectiviteit. Voor alle varianten geldt dus dat een kosten-batenafweging plaats dient te vinden tussen de verwachte efficiencyverbeteringen enerzijds en een daling van de effectiviteit (eventueel nader gespecificeerd in termen van milieu-impact) en/of het budgetbeslag anderzijds.

Tabel IV.13: Vergelijking nulvariant en varianten 1-3

Criterion	Nulvariant	Variant 1: Alleen MIA	Variant 2: Alleen VAMIL	Variant 3: Verkleinen Milieulijst
Efficiency				
- Ondernemers	- Gelijk	- Omhoog	- Omlaag	- Gelijk
- RVO.nl	- Gelijk	- Gelijk	- Gelijk	- Licht omhoog
- Belastingdienst	- Gelijk	- Omhoog	- Licht omhoog	- Licht omhoog
Effectiviteit	Gelijk	Daalt	Daalt	Daalt
Budgetbeslag	Gelijk	Gelijk	Daalt (circa 20%)	Daalt (minimaal 5%)

Bron: Policy Research Corporation

IV.8. OMSCHRIJVING EFFECTEN VARIANT 4: SUBSIDIEVARIANT

Als vierde variant is een optie te overwegen waarbij de MIA en VAMIL niet langer als fiscale regelingen worden ingekleed, maar als subsidie worden vormgegeven. De effecten van een dergelijke variant zijn sterk afhankelijk van de precieze vormgeving van de subsidievariant. Het vormgeven van een dergelijke subsidie valt buiten de scope van dit onderzoek. Om die reden zijn de elementen van een subsidievariant en de effecten van deze variant hieronder enkel op hoofdlijnen beschreven.

Vormgeving

Voor een subsidievariant moet volgens het 'Rijksbreed bindend raamwerk voor uitvoering van subsidies' (RUS/USK) worden gewerkt. Dat betekent dat afhankelijk van de hoogte van het bedrag

lichtere of zwaardere uitvoeringsvarianten moet worden uitgevoerd²³ (zie Tabel IV.14). Daarnaast moet een subsidieregeling volgens het uitgavenkader voldoen aan een fouttolerantie van maximaal 1%, terwijl bij de controle van de huidige fiscale vormgeving van de MIA/VAMIL-regelingen wordt gewerkt met een financiële fout van 2% tot 8% (percentage dat onterecht niet wordt gecorrigeerd).

Tabel IV.14: Uitvoeringsvarianten 'Raamwerk voor uitvoering van subsidies'

Subsidiebedrag	Uitvoeringvariant(en)
Tot € 25.000	<p>Uitvoeringsvariant 1: One Touch-subsidie</p> <p>One Touch-subsidies zijn verplicht voor bedragen tot aan € 25.000 en bestaan uit <i>lump sum</i>-bedragen voor de te leveren activiteiten of prestaties.</p> <p>Deze uitvoeringsvariant kent twee opties:</p> <ol style="list-style-type: none"> Direct vaststellen. Er is geen hoog risico. Er is zekerheid dat de activiteit reeds is of wordt uitgevoerd. De ingediende aanvraag leidt meteen tot een subsidievaststelling en een betaling. Verlenen met 100% voorschot gevolgd door ambtshalve vaststellen. Er is een hoger risico. Subsidie wordt verleend met opgave van de termijn waarop de activiteiten moeten zijn afgerond. Er volgt bij de subsidieverlening een voorschot van 100%. Deze uitvoeringsvariant geeft ruimte voor een steekproefsgewijze controle voordat de subsidie wordt vastgesteld. <p>De beoordeling bij One Touch is licht en bij voorkeur geautomatiseerd uit te voeren. De inhoudelijke beoordeling wordt licht uitgevoerd.</p>
€ 25.000 - € 125.000	<p>Uitvoeringsvariant 2: Prestatie verantwoord</p> <p>In deze variant verantwoordt iedere aanvrager zich bij subsidievaststelling over de geleverde prestaties, of de verrichte activiteiten. Er vindt geen verantwoording plaats over de daadwerkelijk gemaakte kosten. De subsidie bestaat namelijk uit een lump sum bedrag, of een vast bedrag per prestatie-eenheid. De beoordeling is bij voorkeur geautomatiseerd.</p>
Vanaf € 125.000	<p>Uitvoeringsvariant 3: Presteren en inzicht in kosten</p> <p>In deze uitvoeringsvariant verantwoordt iedere aanvrager zich op de volgende wijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> de geleverde prestaties, of de verrichte activiteiten; verantwoording over de daadwerkelijk gemaakte kosten met een bestuursverklaring.
	<p>Uitvoeringsvariant 4: Integrale behandeling</p> <p>Bepaling van het subsidiebedrag komt tot stand door een inhoudelijke beoordeling van het projectplan en de bijgevoegde begroting.</p> <p>De verantwoording vindt plaats op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten. Bewijsstukken worden meegestuurd met de aanvraag tot subsidievaststelling.</p>

Bron: Ministerie van Economische Zaken (2012) 'Raamwerk voor uitvoering van subsidies'

²³ Op basis van risicoanalyse mag in bepaalde gevallen worden gekozen voor een minder zware uitvoeringsvariant dan de subsidiebedragen in eerste instantie zouden voorschrijven.

Bij de MIA/VAMIL-regelingen is sprake van zowel kleine als grote bedragen en zal dus met verschillende RUS-/USK-varianten moeten worden gewerkt. Kleine bedragen dienen 'one touch' te worden afgehandeld wat betekent of aanvraag vooraf met 100% voorschot en ambtshalve vaststelling of aanvraag achteraf met beschikking en betaling. Voor grotere bedragen is er de verplichting om meer verantwoording af te leggen (tenzij hier op basis van risico-analyse van kan worden afgeweken).

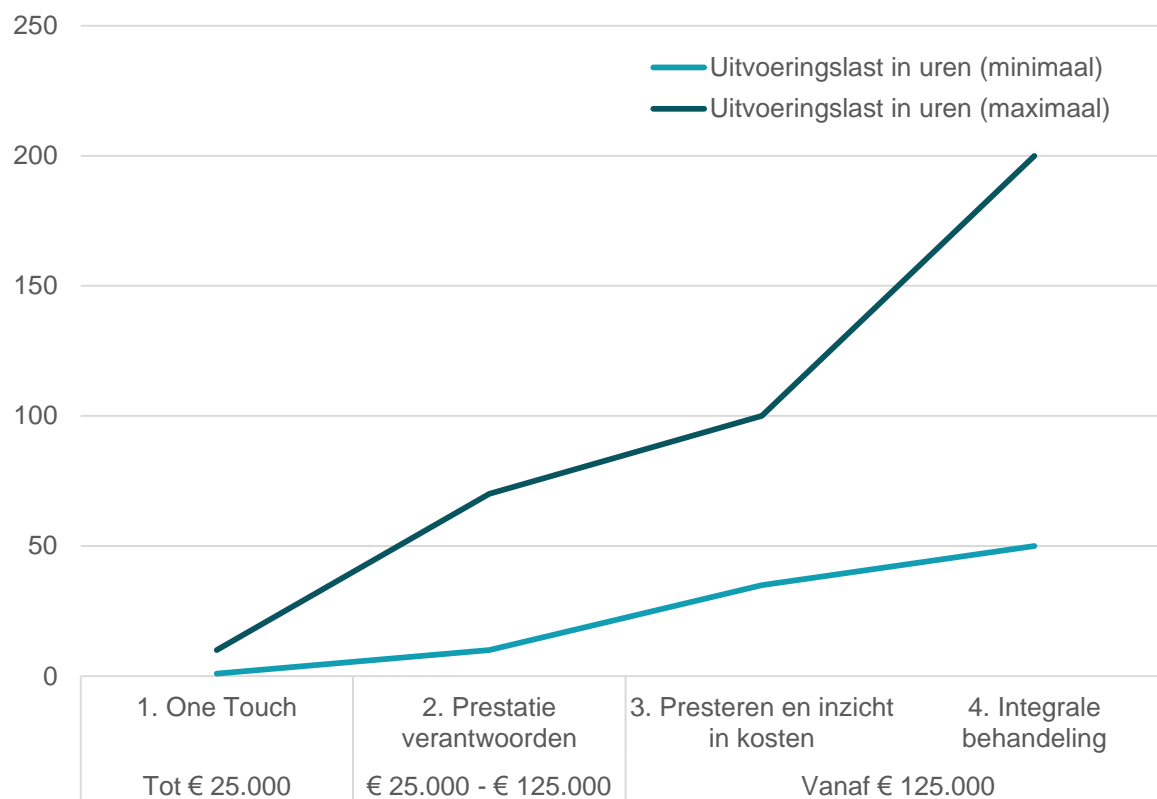
Efficiency

Wanneer de MIA en VAMIL worden vormgegeven als subsidieregeling, zullen de administratieve lasten voor ondernemers afhankelijk zijn van de hoogte van het subsidiebedrag (zie Tabel IV.14). Dit is bij de huidige vormgeving van de MIA en VAMIL ook het geval. Immers, ondernemers hebben aangegeven dat de administratieve last samenhangt met de complexiteit van de investering, waarbij hogere investeringsbedragen in het algemeen een hogere complexiteit met zich mee brengen. Uitgaande van een vergelijkbare financiële prikkel zou het subsidiebedrag overeen moeten komen met het geclaimde voordeel bij de huidige opzet van de regelingen en zullen de administratieve lasten voor ondernemers naar verwachting dus gelijk zijn.

RVO.nl zal verantwoordelijk worden voor de uitvoering en controle van de subsidievariant, waardoor de uitvoeringskosten voor RVO.nl zullen toenemen ten opzichte van de huidige vormgeving van de regelingen. Daar waar nu termijnen, betalingen, etc. mee lopen in de fiscale boekhouding en de afhandeling loopt via de Belastingdienst zal RVO.nl die bij een subsidievariant moeten controleren voordat de subsidie wordt verstrekt. In de RUS/USK is bepaald dat bij de meeste subsidievarianten iedere aanvraag moet worden beoordeeld om te bepalen of de subsidie terecht wordt toegekend. Op dit moment wordt op basis van circa 2.000 controles, circa 90% van het budget gecontroleerd. Dit zal onder een subsidievariant waarschijnlijk toenemen, omdat de fouttolerantie lager ligt.

In Figuur IV.7 is weergegeven wat de minimale en maximale uitvoeringslast in uren per subsidiedossier is in de verschillende uitvoeringsvarianten. Hierin is te zien dat de uitvoeringslast toeneemt naar mate hogere subsidiebedragen worden verstrekt. Deze uitvoeringslasten betreffen de variabele kosten per subsidiedossier. Constante kosten, zoals de kosten voor voorbereiding, communicatie, het inregelen van processen en systemen, het verwerken van beroep- en bezwaarschriften, zijn hier niet in meegenomen.

Figuur IV.7: Minimale en maximale uitvoeringslast in uren per uitvoeringsvariant

Bron: Ministerie van Economische Zaken (2012) 'Raamwerk voor uitvoering van subsidies'

In Tabel IV.15 is het aantal meldingen in de MIA en VAMIL per RUS-categorie weergegeven met daarbij de minimale en maximale uitvoeringslast per melding en in totaal wanneer de MIA en VAMIL als subsidievariant zouden worden vormgegeven. Vervolgens is de totale uitvoeringslast omgerekend naar FTE-equivalenten²⁴.

²⁴ Hierbij is gerekend met 1.440 uur op jaarbasis per FTE, uitgaande van 40 effectieve werkweken van 36 uur per werkweek.

Tabel IV.15: Uitvoeringslast in uren en FTE-equivalent subsidievariant MIA en VAMIL

Subsidiebedrag	Aantal meldingen	Uitvoeringslast in uren (per subsidiedossier)		Totale uitvoeringslast		FTE-equivalent	
		Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Tot € 25.000	7.352	1	10	7.352	73.520	5,1	51,1
€ 25.000 - € 125.000	1.548	10	70	15.480	108.360	10,8	75,3
Vanaf € 125.000	266	35	200	9.310	53.200	6,5	36,9
Totaal	9.166					22,3	163,3

Bron: Policy Research Corporation

In Tabel IV.15 is te zien dat bij het omzetten van de MIA en VAMIL naar een subsidieregeling minimaal 22 FTE en maximaal 163 FTE nodig is om deze regeling uit te voeren. Dit betreft een toename van minimaal 7 FTE en maximaal 148 FTE ten opzichte van de huidige 15 FTE van RVO.nl. De overhead kosten en inzet die de regeling met zich meebrengt zijn hierin nog niet meegenomen.

Tegenover deze toename staat een daling van de uitvoeringskosten voor de Belastingdienst wanneer de MIA/VAMIL-regelingen worden vormgegeven als subsidie, omdat deze niet meer betrokken zal zijn bij de afhandeling hiervan. Zij zullen dus geen uitvoeringskosten meer ondervinden van deze regelingen, wat een efficiencywinst voor de Belastingdienst van 9,5 FTE oplevert.

Effectiviteit

De beleidseffectiviteit van een subsidievariant is afhankelijk van de vormgeving van de subsidieregeling. Nader onderzoek is gewenst om te bepalen of de effectiviteit van een subsidievariant gelijk aan de huidige regelingen kan worden vormgegeven.

Budgettair

Het benodigde budget voor een subsidievariant is afhankelijk van de vormgeving van de subsidieregeling. Het budget kan gelijk worden gehouden aan de huidige vormgeving van de regelingen, waartegen eventuele verschillen in efficiency en effectiviteit dienen te worden afgewogen.

V. CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

Conclusies

Op basis van het onderzoek naar mogelijke efficiencyverbeteringen in de MIA/VAMIL-regelingen en het effect daarvan op de lasten voor ondernemers, de uitvoeringskosten voor RVO.nl en Belastingdienst, de beleidseffectiviteit en het benodigde budget, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Aan de procedurele voorkant voor het aanvragen van MIA/VAMIL-voordeel zijn de afgelopen jaren grote procesverbeteringen doorgevoerd door RVO.nl. Ondernemers en intermediairs zijn hierdoor zeer te spreken over de efficiency en effectiviteit van de huidige opzet van de MIA/VAMIL-regelingen. Zij zien slechts kleine procesverbeteringen om de efficiency verder te vergroten. Ook zijn zij in het algemeen tevreden over de effectiviteit van de regelingen.
- Met betrekking tot uitvoeringslasten zit het meeste werk voor RVO.nl in de technisch-inhoudelijke beoordeling van bedrijfsmiddelen die worden voorgesteld voor de Milieulijst. Voor de Belastingdienst zit het meeste werk in de controle van aangiften waarbij de VAMIL-regeling wordt toegepast. In totaal werken bij RVO.nl circa 15 FTE aan de MIA/VAMIL-regelingen en bij de Belastingdienst circa 9,5 FTE.
- Er zijn een aantal varianten onderzocht om de efficiency van de MIA/VAMIL-regelingen te vergroten:
  - Wanneer de VAMIL wordt afgeschaft en alleen de MIA van toepassing blijft, zullen de administratieve lasten voor ondernemers en de uitvoeringskosten voor de Belastingdienst afnemen. De uitvoeringskosten voor RVO.nl zullen niet wezenlijk veranderen. In dit alternatief vermindert de beleidseffectiviteit van de regelingen vanwege het verschil in fiscale gevolgen tussen de MIA en VAMIL. Voor bedrijfsmiddelen met hoge investeringsbedragen en een lange afschrijvingstermijn is de financiële prikkel van de VAMIL groter dan die van de MIA. Dit betreft naar schatting circa 25% van het geclaimd VAMIL-voordeel.
  - Wanneer alleen de VAMIL blijft bestaan en de MIA wordt afgeschaft, zullen de administratieve lasten voor ondernemers licht toenemen, terwijl de uitvoeringskosten voor de Belastingdienst licht afnemen. Deze variant heeft weinig effect op de uitvoeringskosten voor RVO.nl. De beleidseffectiviteit zal onder deze variant afnemen, omdat voor naar schatting minimaal 25% van de ondernemers enkel de MIA interessant is.
  - Wanneer de Milieulijst wordt verkleind leidt dit niet tot vermindering van de administratieve lasten van ondernemers. De uitvoeringskosten voor RVO.nl nemen af indien bedrijfsmiddelen op voorhand – voorafgaand aan de technisch-inhoudelijke beoordeling – van de Milieulijst worden weerhouden. Voor de Belastingdienst zal het verkleinen van de Milieulijst een evenredige efficiencywinst opleveren bij de controle van belastingaangiften. De beleidseffectiviteit zal bij deze variant afnemen.

- Wanneer de MIA/VAMIL-regelingen worden omgezet van fiscale regelingen naar een subsidieregeling, zullen de uitvoeringskosten voor RVO.nl naar verwachting sterk toenemen. De Belastingdienst zal echter in dat geval helemaal niet meer betrokken zijn bij de uitvoering van de MIA-/VAMIL-regelingen. De administratieve lasten voor ondernemers zullen naar verwachting gelijk blijven.
- Van de onderzochte varianten lijkt de variant met alleen MIA (afschaffing van VAMIL) de grootste efficiencywinst op te leveren. Daar staat een afnemende financiële prikkel voor een deel van de ondernemers die nu gebruik maken van de VAMIL tegenover.
- Voor alle varianten geldt dat een afweging dient te worden gemaakt of de verwachte efficiencywinst opweegt tegen de mogelijke afname van de beleidseffectiviteit.

Aanbevelingen

De uitkomsten van het onderzoek naar mogelijke efficiencyverbeteringen in de MIA/VAMIL-regelingen resulteren in de volgende aanbevelingen:

- Wanneer eventuele varianten ter verbetering van de efficiency worden overwogen, dienen deze te worden gezien in relatie tot de impact op de beleidseffectiviteit. Meet de effectiviteit daarbij niet enkel in termen van financiële prikkel en geclaimd budget, maar ook in termen van milieu-impact zodat het effect op de beleidsdoelstellingen van de ministeries van IenM en EZ wordt meegewogen.
- Betrek ondernemers/ondernemingen en intermediairs bij het zoeken naar en implementeren van verbetermogelijkheden in de opzet van de MIA/VAMIL-regelingen.

BIJLAGE 1 – OVERZICHT GECONSULTEERDE PARTIJEN

Interviews met bedrijven

- ABAB
- De Vor
- Flynth
- Ofoil
- Subvention
- Tata Steel

Werksessies

- RVO.nl
- Belastingdienst

BIJLAGE 2 – FINANCIËEL VOORDEEL VAMIL-REGELING

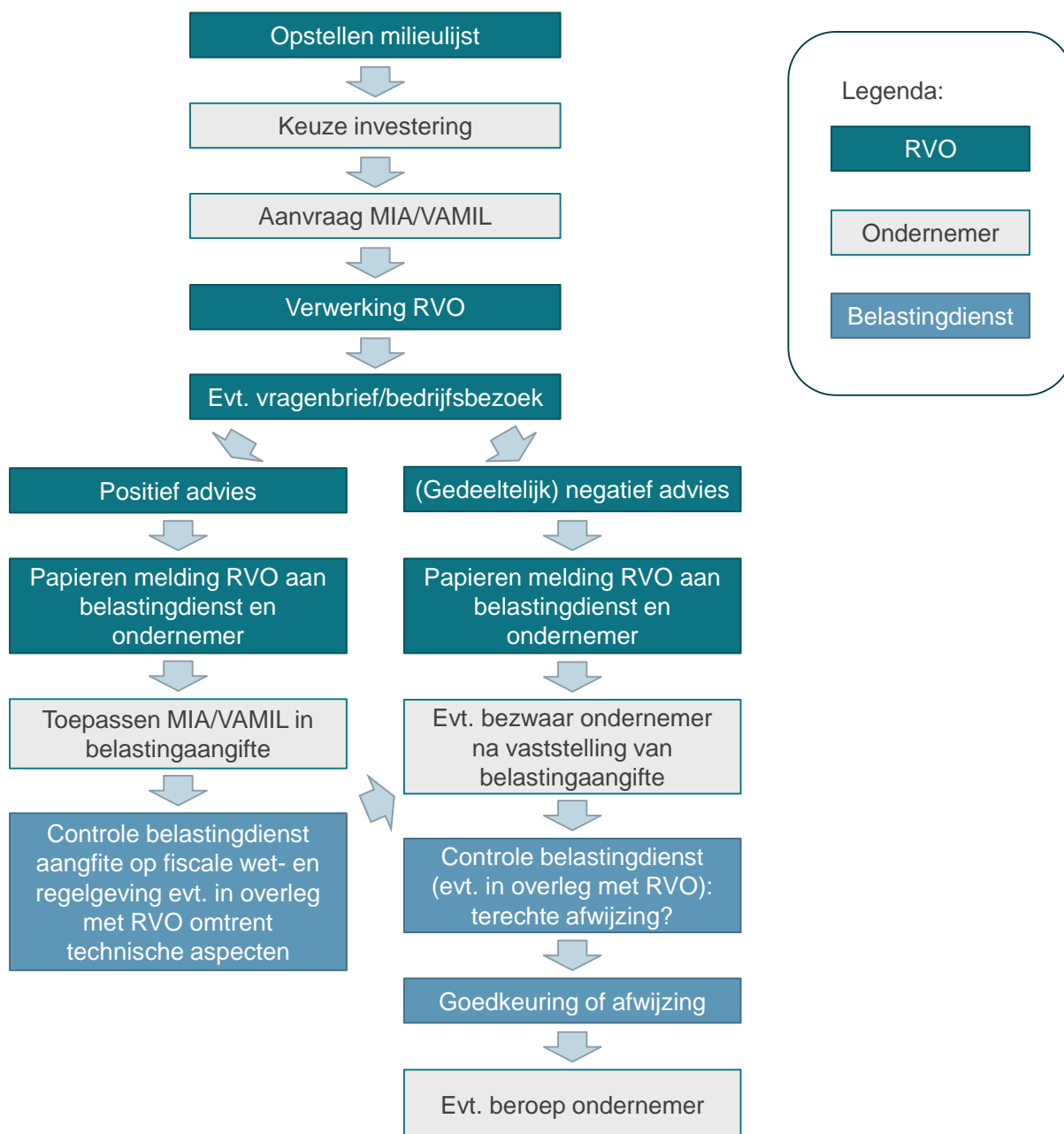
Annames													
Investeringsbedrag	€ 100.000												
Restwaarde investering	€ 20.000												
Af te schrijven bedrag in jaar van aanschaf (75%)	€ 80.000												
Gemiddeld effectief marginaal belastingtarief (VPB)	25%												
Disconteringsvoet	5%												
Afschrijvingstermijn van 5 jaar													
Afschrijving zonder toepassing VAMIL (in €)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	
Afschrijving		16.000	16.000	16.000	16.000	16.000	0	0	0	0	0	80.000	
Fiscaal voordeel afschrijving		4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	0	0	0	0	0	20.000	
Afschrijving met toepassing VAMIL (in €)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	
Afschrijving		60.000	5.000	5.000	5.000	5.000	0	0	0	0	0	80.000	
Fiscaal voordeel afschrijving		15.000	1.250	1.250	1.250	1.250	0	0	0	0	0	20.000	
Verschuiving fiscaal voordeel afschrijving t.o.v. reguliere afschrijving		11.000	- 2.750	- 2.750	- 2.750	- 2.750	0	0	0	0	0	0	
Netto contante waarde verschuiving fiscaal voordeel afschrijving		11.000	- 2.619	- 2.494	- 2.376	- 2.262	0	0	0	0	0	1.249	
Afschrijvingstermijn van 10 jaar													
Afschrijving zonder toepassing VAMIL (in €)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	
Afschrijving		8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	80.000	
Fiscaal voordeel afschrijving		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	20.000	
Afschrijving met toepassing VAMIL (in €)		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal	
Afschrijving		60.000	2.222	2.222	2.222	2.222	2.222	2.222	2.222	2.222	2.222	80.000	
Fiscaal voordeel afschrijving		15.000	556	556	556	556	556	556	556	556	556	20.000	
Verschuiving fiscaal voordeel afschrijving t.o.v. reguliere afschrijving		13.000	- 1.444	- 1.444	- 1.444	- 1.444	- 1.444	- 1.444	- 1.444	- 1.444	- 1.444	0	
Netto contante waarde verschuiving fiscaal voordeel afschrijving		13.000	- 1.376	- 1.310	- 1.248	- 1.188	- 1.132	- 1.078	- 1.027	- 978	- 931	2.733	

BIJLAGE 3 – PROCES FISCALE REGELINGEN MIA EN VAMIL

Verschillende overheidsonderdelen zijn betrokken bij de regelingen. De ministeries van IenM en Financiën zijn verantwoordelijk voor de MIA- en de VAMIL-regeling. De Belastingdienst en RVO.nl voeren de regelingen uit, waarbij naast het ministerie van IenM ook het ministerie van EZ is betrokken. RVO.nl ondersteunt de regeling met onder andere een helpdesk, technische controles van de aangemelde investeringen, technisch inhoudelijke advisering van de Belastingdienst en de coördinatie van voorstellen voor de nieuwe Milieulijst. De Belastingdienst besluit over de toekenning van MIA en/of VAMIL.

In Figuur 8 is het proces van aanvraag en verwerking uiteengezet met onderscheid naar verantwoordelijke stakeholder (ondernemer/intermediair in de rol van aanvrager, RVO.nl of Belastingdienst). De onderdelen van het proces worden hierna toegelicht.

Figuur 8: Proces MIA- en VAMIL-regelingen met verantwoordelijke per processtap

Bron: Policy Research Corporation

Opstellen Milieulijst

Jaarlijks wordt een Milieulijst vastgesteld van bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen voor de MIA/VAMIL. Enerzijds gaat RVO.nl hiervoor zelf actief op zoek naar (nieuwe) bedrijfsmiddelen voor op de lijst. Daarbij ontvangt zij ook aandachtspunten vanuit verschillende ministeries met betrekking tot technieken en bedrijfsmiddelen die gestimuleerd zouden kunnen worden. Anderzijds krijgt RVO.nl vanuit het bedrijfsleven per jaar circa 80 tot 120 voorstellen van bedrijfsmiddelen voor de Milieulijst.

RVO.nl-medewerkers beheren in teams de verschillende clusters op de Milieulijst. Wanneer er een nieuw voorstel voor de Milieulijst binnenkomt voor een bedrijfsmiddel in een bepaald cluster, geven deze teams een advies op basis van hun ervaring en inschatting van de voor- en nadelen. Deze inhoudelijke beoordeling van nieuwe voorstellen neemt het grootste deel van het werk dat RVO.nl aan de MIA en VAMIL heeft met zich mee. Hierbij wordt ten eerste gekeken in welke marktphase het bedrijfsmiddel zich bevindt. Zo dient de techniek uitvoerbaar te zijn en zich in de fase van marktintroductie of marktverbreding te bevinden. Daarnaast wordt gekeken naar de meerkosten van het milieuvriendelijke bedrijfsmiddel ten opzichte van het reguliere alternatief. Wanneer een investering binnen 5 jaar terug te verdienen is, komt deze op basis van het Europese steunkader vrijwel zeker niet in aanmerking voor de Milieulijst. Deze berekening wordt gemaakt door een extern bureau. Tenslotte controleert RVO.nl of stimulering van het bedrijfsmiddel past binnen de grenzen van het Europees milieusteunkader.

Bij een positief advies van RVO.nl aan het Ministerie van IenM maakt RVO.nl een conceptbeschrijving met de specifieke eisen en afbakening die aan het bedrijfsmiddel worden gesteld. In het stellen van de eisen wordt zo veel mogelijk aangesloten bij bestaande certificaten en labels om de administratieve lasten voor de ondernemer zo klein mogelijk te houden. Dit voorstel wordt vervolgens voorgelegd aan beleidsmedewerkers van de Ministeries van IenM, Financiën en Economische Zaken. Na afstemming met deze beleidsmedewerkers, wordt het voorstel voorgelegd aan de opdrachtgevers en juridisch adviseurs van de Ministeries van IenM en Financiën. Het uiteindelijke besluit om het bedrijfsmiddel toe te voegen aan de Milieulijst wordt genomen door de politiek eindverantwoordelijke. Incidenteel wordt de beschrijving van een bedrijfsmiddel echter nog tussentijds aangepast nadat het op de Milieulijst is verschenen.

De indeling in één van de categorieën A tot en met G gebeurt voornamelijk op basis van de gegevens die tijdens de inhoudelijke analyse naar voren zijn gekomen. In de eerste plaats wordt gekeken naar de beleidsmatig gewenste mate van fiscale steun. Vervolgens wordt gekeken in welke marktphase de techniek zich bevindt. Zo kan de MIA zowel bij marktintroductie als marktverbreding van bedrijfsmiddelen worden toegewezen, terwijl de VAMIL in principe alleen bedoeld is om de marktintroductie van technieken te stimuleren. Tenslotte wordt gekeken naar de grenzen die het Europees steunkader vormt. De categorieën waarin een mindere mate van fiscale steun wordt geboden, kunnen worden toegepast om binnen dit kader te blijven. Wanneer het kader dan nog knellend blijft, kan worden besloten om de grondslag te verlagen. Zoals te zien is in Tabel III.2, vormt het Europees steunkader in de meeste gevallen geen beperking voor het toekennen van MIA en/of VAMIL.

Naast de Milieulijst die jaarlijks verschijnt, wordt een positieve lijst opgesteld waarop voor een aantal bedrijfsmiddelen de merken en typen staan waarvan, op grond van door de leverancier verstrekte informatie, bij RVO.nl bekend is dat deze aan de gestelde eisen voldoen. Deze lijst is derhalve een specificering van de Milieulijst en wordt ieder kwartaal geactualiseerd. Ondernemers kunnen producten aandragen voor de positieve lijst. Zij ontvangen dan binnen 2 weken bericht over de eventuele toevoeging van het product aan de lijst.

Keuze investering en aanvraag MIA/VAMIL

De doelstelling van de MIA/VAMIL is om ondernemers te stimuleren te investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen. Ondernemers nemen hiervoor zelf de Milieulijst door en kiezen de code waar het bedrijfsmiddel onder valt. Ook kunnen zij voor vragen terecht bij zowel RVO.nl als de Belastingdienst.

De aanvraag van de MIA/VAMIL gebeurt sinds 2012 digitaal via het eLoket op de website van RVO.nl. Ondernemers kunnen inloggen bij het eLoket door gebruik te maken van eHerkenning. eHerkenning wordt door verschillende organisaties gebruikt en is dus niet specifiek gekoppeld aan de MIA/VAMIL-regelingen.

De aanvraag MIA/VAMIL wordt per onderneming ingediend. Voor een samenwerkingsverband zoals een maatschap hoeft er maar één melding te worden gedaan. Per formulier kunnen meerdere investeringen worden aangemeld. Ondernemers dienen momenteel hun gegevens nog zelf in te voeren op het aanvraagformulier MIA/VAMIL. Binnenkort wordt echter een koppeling gemaakt met de Kamer van Koophandel zodat ondernemers zelf geen gegevens meer in hoeven te voeren. Dit vermindert de administratieve lasten voor ondernemers en de uitvoeringskosten voor RVO.nl, omdat deze laatste op die manier schone data aangeleverd krijgen. Het systeem controleert automatisch of alle velden zijn ingevuld. Wanneer dit het geval is, kan de ondernemer de aanvraag indienen en ontvangt deze hiervan een ontvangstbevestiging per mail en per post. De aanvraag verschijnt vervolgens in het basisadministratiesysteem van RVO.nl.

Het aanvragen van MIA/VAMIL inclusief het verzamelen van de benodigde stukken kost ondernemers circa 2 uur per aanvraag. De benodigde aanvraagtijd hangt samen met de complexiteit van de investering die wordt gedaan. Intermediairs die vaak met complexere, samengestelde aanvragen te maken krijgen, geven aan dat dit voor deze aanvragen circa 8 tot 10 uur per aanvraag kost.

Verwerking RVO.nl

Nadat de aanvraag van de ondernemer in het basisadministratiesysteem van RVO.nl is opgenomen, wordt op basis van automatische risico-analyse bepaald of de aanmelding nader gecontroleerd dient te worden. Enerzijds worden steekproefsgewijs aanmeldingen geselecteerd om te controleren, anderzijds worden aanmeldingen onder andere gecontroleerd wanneer dit hoge bedragen betreft of wanneer er toelichtingen bij de aanmelding zijn vermeld. Voor alle aanmeldingen worden automatisch brieven gegenereerd waarin wordt gecommuniceerd dat de aanvraag wordt toegekend of wordt afgewezen, ofwel dat extra toelichting vereist is. Deze brieven hoeven vervolgens alleen nog afgedrukt te worden en per post te worden verstuurd.

Jaarlijks worden door RVO.nl circa 2.000 aanmeldingen gecontroleerd. Op basis van het selectieregime van de aanvragen wordt hierbij 70 tot 90% van het budget voor de MIA/VAMIL gecontroleerd. De foutmarge wordt geschat op circa 4 tot 8% van het beschikbare budget.

In het geval dat extra toelichting vereist is, bestaan per bedrijfsmiddelencode van de Milieulijst gestandaardiseerde brieven met vragen ter toelichting. Door middel van deze vragenbrieven wordt getest in hoeverre het bedrijfsmiddel voldoet aan de gestelde eisen en wat de meerkosten hiervan zijn

ten opzichte van gangbare alternatieven. Ondernemers hebben vervolgens 3 weken de tijd om de benodigde informatie aan te leveren. De gegevens die in de vragenbrief worden opgevraagd zouden voor de ondernemer beschikbaar en gemakkelijk aan te leveren moeten zijn. In 60% van de gevallen kan RVO.nl op basis van de aangeleverde informatie direct een advies geven. In de overige 40% van de gevallen is aanvullende informatie nodig.

Naast het verkrijgen van aanvullende informatie door middel van vragenbrieven, voert RVO.nl jaarlijks circa 50 tot 100 bedrijfsbezoeken uit. Naast toetsing van investeringen aan de gestelde eisen, vraagt RVO.nl tijdens deze bezoeken ook naar de ervaringen van ondernemers met de regelingen.

RVO.nl besteedt gemiddeld circa 4 uur aan een aanvraag die gecontroleerd dient te worden. Voor generieke meldingen is dit langer. Deze meldingen zijn namelijk minder specifiek omschreven, waardoor meer beoordeling nodig is. Ondernemers die zelf MIA/VAMIL aanvragen, geven aan dat de meeste tijd gaat zitten in de eventuele vragenbrief. Vanwege de aard van de onderneming en de omvang van de investeringen, krijgen sommige ondernemingen voor elke aanvraag een vragenbrief. De tijd die nodig is om alle benodigde informatie en certificaten bijeen te krijgen is sterk afhankelijk van de complexiteit van het bedrijfsmiddel waarvoor MIA/VAMIL is aangevraagd. De tijd die hiervoor nodig is varieerde bij de ondernemers die voor dit onderzoek zijn gesproken van 1 werkdag tot 6 weken.

De kosten voor ondernemers wanneer zij een intermediair inschakelen om de aanvraag te doen, liggen voor gemakkelijke aanvragen tussen de € 150 en € 300. Dit komt overeen met 1 à 2 dagen werk. Dit bedrag ademt mee met de complexiteit van de aanvraag. Voor (zeer) complexe investeringen waarbij ook vragenbrieven dienen te worden beantwoord kunnen de kosten van een intermediair oplopen tot circa € 2.000 tot € 5.000 inclusief eventueel benodigde specifieke certificeringen. Hierbij worden ondernemers zo veel mogelijk ontzorgd. Bij vragenbrieven nemen intermediairs dan in sommige gevallen direct contact op met de leverancier van het bedrijfsmiddel, zodat ondernemers niet zelf de aanvullende informatie hoeven aan te leveren.

Bij een (gedeeltelijke) afwijzing van de aanvraag neemt RVO altijd eerst telefonisch contact op met de ondernemer om wederhoor toe te passen. Het advies wordt in alle gevallen op papier een aan de Belastingdienst verstuurd. De belastingplichtige ontvangt dan van RVO namens de Belastingdienst een kopie van dit advies. Daarnaast stemt RVO steeds vaker voorafgaand aan haar beslissing af met de Belastingdienst, zodat er snel duidelijkheid is voor de ondernemer.

Eventueel bezwaar ondernemer tegen advies RVO.nl

Ondernemers kunnen via een bezwaarschrift tegen een door de Belastingdienst vastgestelde aanslag in bezwaar gaan tegen een (gedeeltelijke) afwijzing van MIA/VAMIL. De belastinginspecteur onderzoekt vervolgens of het gehele of gedeeltelijke negatieve advies terecht is. Doorgaans wordt dan ook RVO.nl geraadpleegd omdat het ook technische aspecten van de aanvraag betreft. Als de Belastingdienst bij het vaststellen van de aangifte geheel of gedeeltelijk niet aan het bezwaar tegemoet komt dan volgt eventueel beroep.

Toepassen MIA/VAMIL in belastingaangifte

Na goedkeuring van de aanvraag MIA/VAMIL door RVO.nl, mag de ondernemer de MIA/VAMIL toepassen in de belastingaangifte. Ook kan de ondernemer in de aangifte om toepassing MIA/VAMIL verzoeken, zonder dat er goedkeuring is van RVO.nl. Het toepassen van de MIA/VAMIL in de belastingaangifte kost ondernemers of intermediairs circa 30 tot 60 minuten per aanvraag. Wanneer ondernemers dit laten uitvoeren door een belastingadviseur kost dit circa € 50 tot € 100. Bij de MIA is dit meestal eenmalig, omdat dit een eenmalige aftrekpost betreft. Onder bepaalde omstandigheden kan de MIA echter verdeeld zijn over meerdere jaren. Bij de toepassing van de VAMIL is het echter gebruikelijker dat deze jaarlijks terugkomt, zolang de afschrijving van de investering loopt. Op basis van de VAMIL kan namelijk 75% van de grondslag willekeurig worden afgeschreven, waardoor jaarlijks een optimale afschrijving worden bepaald om de belastingdruk zo laag mogelijk te houden. Dit is met name het geval voor ondernemers die onder de inkomstenbelasting vallen en daardoor een belastingvrije voet kennen. De VAMIL kent daardoor voor veel ondernemers en intermediairs een langere administratieve afwikkeling dan de MIA.

Controle Belastingdienst op fiscale wet- en regelgeving

Voor alle belastingaangiften die binnenkomen bij de Belastingdienst wordt op basis van risicoselectie bepaald of deze nader (handmatig) gecontroleerd dienen te worden. Bij belastingaangiften met MIA/VAMIL die worden gecontroleerd, wordt met betrekking tot deze regelingen getoetst of de fiscale wet- en regelgeving juist is toegepast. De Belastingdienst geeft aan dat de MIA/VAMIL-regelingen leiden tot een verhoogde complexiteit van belastingaangiften.

Hoewel bij de risicoselectie naar een groot aantal aspecten wordt gekeken, leiden de MIA en VAMIL tot extra benodigde handmatige controles. Daarnaast leiden deze regelingen tot extra werkzaamheden omdat ondernemers regelmatig verzoeken tot versnelde behandeling van de aangifte zodat zij zo snel mogelijk duidelijkheid hebben over de financiële gevolgen van de toepassing van de maatregelen. Dit wordt al deels ondervangen door vooroverleg op het moment dat RVO.nl het advies aan de ondernemer heeft verzonden. Op deze wijze kan (ver) voor het indienen van de aangifte duidelijkheid worden gegeven over het al dan niet toestaan van de MIA/VAMIL.

In totaal wordt bij de Belastingdienst voor 9,5 FTE besteed aan de MIA en VAMIL. Zij coördineren de werkzaamheden, beoordelen de aanvragen die aangereikt worden door het RVO, bezoeken bedrijven naar aanleiding van zo'n aanvraag of een risicosignaal en behandelen lopende dossiers waar al geruime tijd met de belastingplichtige een discussie bestaat over toepassing van de faciliteiten.

BIJLAGE 4 – SUGGESTIES VOOR VERBETERINGEN IN HUIDIGE REGELINGEN

Aanvraag

- In de interviews wordt opgemerkt dat er de afgelopen jaren grote verbeteringen zijn doorgevoerd in de aanvraag- en verwerkingsprocedure van de MIA/VAMIL, voornamelijk als gevolg van vergaande digitalisering. Ondernemers geven aan dat de overgang van aanvragen op papier naar aanvragen via het eLoket de aanvraagprocedure sterk vereenvoudigd heeft. Ondernemers en intermediairs, maar ook RVO.nl en in mindere mate de Belastingdienst hebben hier baat bij gehad.
- De aanvraagprocedure om een product op de positieve lijst vermeld te krijgen is volgens ondernemers de afgelopen jaren ook verbeterd. Zo is het aanvraagformulier gestandaardiseerd, waardoor de procedure minder tijd kost. Daarnaast krijgt men nu binnen 2 weken bericht over de eventuele toevoeging van het product aan de lijst. In het verleden duurde dit langer.
- Hoewel er de afgelopen jaren verbeteringen zijn doorgevoerd in de efficiency van de regelingen, wordt verdere digitalisering aangemoedigd door ondernemers, intermediairs, RVO.nl en Belastingdienst. Dit betreft bijvoorbeeld de ontvangstbevestiging van RVO.nl aan ondernemers en de gegevensuitwisseling tussen RVO.nl en Belastingdienst.
- Ondernemers en intermediairs geven aan dat het in sommige gevallen veel tijd kost om de eisen die aan investeringen worden gesteld te inventariseren. De administratieve lasten die het voortraject vergt, hangen samen met de complexiteit van de investering. De deadline van 3 maanden na het aangaan van de investeringsverplichting waarbinnen de investering moet worden gemeld werkt hierbij in sommige gevallen extra complicerend. Bijvoorbeeld wanneer certificaten moeten worden verstrekt en controles moeten uitgevoerd.

Verwerken en controleren aanvragen

- Intermediairs geven aan dat de adviesbrief voor toekenning van de aanvraag zonder extra vragen in circa 10% van de gevallen niet aankomt. Intermediairs moeten vervolgens nabellen om de brief alsnog te ontvangen. Voor intermediairs is het daarnaast onpraktisch dat op de toekenningsbrief het steunpercentage MIA/VAMIL niet vermeld staat. Dit vereist extra zoekwerk, omdat de daadwerkelijke toepassing op de belastingaangifte bij intermediairs vaak door andere medewerkers wordt gedaan dan de aanvraag. Voor intermediairs met verschillende klanten voor wie MIA/VAMIL wordt aangevraagd, zou het verder praktisch zijn

om in digitale bevestigingen van de aanvraag de naam van de onderneming te vermelden (dit zou bijvoorbeeld in het onderwerp van de e-mail kunnen gebeuren).

- Volgens ondernemers en intermediairs zit er soms veel tijd tussen het verkrijgen van de ontvangstbevestiging van de aanvraag en een eventuele vragenbrief. In sommige gevallen kan dit oplopen tot een half jaar of langer. Dit compliceert het verkrijgen van de benodigde informatie voor de vragenbrief. Incidenteel komt het ook voor dat men een vragenbrief ontvangt, nadat men in een eerder stadium een brief had ontvangen van toekenning zonder extra vragen.
- Ondernemers en intermediairs geven aan dat er echter grote verschillen zijn in de tijd die benodigd is voor de afhandeling van gecontroleerde aanvragen. De tijd tot afhandeling van een aanvraag verschilt van enkele weken tot een jaar, waarbij dit meestal niet lijkt samen te hangen met de complexiteit van de aanvraag. Het zou goed zijn om dit verschil in afhandelingstermijnen te verkleinen. Ondernemers geven wel aan dat dit verbeterd is ten opzichte van 5 jaar geleden en dat aanvragen die niet gecontroleerd worden wél snel worden afgehandeld.
- Ondernemers zijn van mening dat de controles efficiënt plaatsvinden, omdat de vragen door RVO.nl per project worden geclusterd. Er zijn echter ook ondernemingen die menen dat het efficiënter zou zijn om bij grote investeringen over meerdere kwartalen de controles achteraf plaats te doen vinden, omdat dan alle nota's compleet zijn. Zo zouden bijvoorbeeld de certificaateisen vooraf duidelijk kunnen worden gemaakt, waarna de ondernemer de investeringsverplichting kan aangaan en achteraf de aanvraag voor MIA/VAMIL kan indienen, wanneer alle benodigde documenten voorhanden zijn. Ondernemers geven verder aan de controles belangrijk te vinden, omdat zij transparantie waarderen en het belangrijk vinden dat de juiste bedrijfsmiddelen worden gestimuleerd.

Behandeling bezwaren ondernemers

- De bezwaren van ondernemers tegen geheel of gedeeltelijk negatief advies op technische gronden zouden efficiënter uitgevoerd kunnen worden door RVO.nl in plaats van door de Belastingdienst, omdat de bezwaren vaak ook technisch van aard zijn. De totale efficiencywinst hiervan is naar verwachting echter klein, doordat er slechts activiteiten worden verschoven.

Effectiviteit

- Ondernemers zijn van mening dat de mogelijkheden voor stimulering van echte innovaties moeten worden verbeterd. Hiertoe zouden de huidige generieke codes moeten worden aangepast, zodat deze meer uitgaan van de (milieu)doelen die moeten worden bereikt met bepaalde bedrijfsmiddelen dan van (te) strenge specificering van de bedrijfsmiddelen zelf. Daarbij zou ook de Milieulijst kunnen worden vereenvoudigd, zodat deze vooral gericht wordt op investeringen van serieuze omvang.

Volgens ondernemers zou de effectiviteit van de regelingen vergroot kunnen worden door de actualisatiefrequentie van de positieve lijst (de specificering van de Milieulijst) te verhogen. Het is namelijk voor ondernemers belangrijk is dat hun producten zo snel mogelijk op deze lijst verschijnen. Wanneer een product zichtbaar is doordat dit op de positieve lijst is vermeld, levert dit meer vraag naar het product op. Om deze reden menen ondernemers dat een lagere actualisatiefrequentie marktverstoring werkt.